

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100. Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42. Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Uredništvo: Ljubljana: Knafljeva ulica 6. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Ponedeljska izdaja „Jutro“ izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po postopku prejemana Din 4.-, po raznašalnih dostavljena Din 5.- mesečno. Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65. Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Volilna nedelja v ČSR

Volitve so potekle mirno — Volilna udeležba je bila zelo velika — Vpliv krize se kaže v porastu opozicijskih glasov

Praga, 19. maja. Danes so bile po vsej češkoslovaški volitve v poslansko zbornico in senat. Zadnje volitve so bile 27. oktobra l. 1929. Zakonodajna doba dosedanja poslanske zbornice, ki znaša po ustavi 6 let, je bila skrajšana za pol leta. Volitve v senat so se vršile tretje skupno z volitvami v poslansko zbornico. Čeprav traja njegova zakonodajna doba po ustavi 8 let, je bil vendar razpuščen skupno s poslansko zbornico z odlokom predsednika republike, da se omogočijo istočasne volitve.

Doslej je bila številčno in politično najmočnejša stranka, ki ji je načeloval ministrski predsednik Malypetr, namreč republikanska stranka kmetijskega in malega podeželskega ljudstva, druga najmočnejša stranka pa so bili češkoslovaški socialni demokrati. Po moči so jim sledili češkoslovaški narodni socialisti in komunisti, ki so bili v zadnji zakonodajni dobi ves čas v brezplodni opoziciji. Na petem mestu je bila češkoslovaška ljudska stranka. Sledili so jim nemški socialni demokrati, narodni demokrati, slovaška stranka Hlinka, zveza poljedelcev, češkoslovaška obrtniška stranka in nemški krščanski socialci. — Ostale v poslanski zbornici po volitvah leta 1929 zastopane stranke so imele manj kakor 10 mandatov.

Nobena izmed strank, zastopanih v dosednji poslanski zbornici, ki je štela 300 poslancev, ni imela nad 50 mandatov. Republikanci so jih imeli 46, češkoslovaški socialni demokrati, pri katerih sta hospitalna dva Poljaka in dva Žida, 44 mandatov, češkoslovaški narodni socialisti 33, komunisti 28, češkoslovaška ljudska stranka 25, nemški socialni demokrati 21, slovaška ljudska stranka Hlinka 19, narodni demokrati 13, češkoslovaška obrtniška stranka 12, zveza poljedelcev 12, nemški krščanski socialci pa 11 mandatov.

Nad 50 mandatov ali šestino vseh so imeli doslej samo v prvi poslanski zbornici češkoslovaški socialni demokrati, ki so imeli tedaj 74 poslancev. Njihovo število pa se je kmalu skrčilo, ko se je ločilo l. 1920 od njih 27 komunističnih poslancev. Druga najmočnejša stranka so bili v zakonodajni dobi od l. 1920 do l. 1925 republikanci s 40 mandati, nakar je sledila češkoslovaška stranka ljudsko stranko Hlinka s 33 mandati, nato nemški socialni demokrati z 32, češkoslovaški narodni socialisti s 24, narodni demokrati z 19, zveza poljedelcev z 12, nemški krščanski socialci z 11 in nemška narodna stranka z 10 mandati.

Pri volitvah l. 1925 so socialistični glasovi nazadovali, vendar pa so si socialisti pri zadnjih volitvah znatno opomogli. Število glasov komunistov je ostalo približno isto, kakor je bilo po volitvah l. 1920. Včerajšnji zadnji dan pred volitvami je potekel v Pragi povsem mirno. Izpremenjeno sliko je nudilo le notranje mesto Prage, ki je bilo povsod prepleteno z volilnimi progami posameznih strank, ki so se borile za zaupanje volilcev.

Devet milijonov volilcev

Skoraj devet milijonov volilcev se je danes podalo na volišče, da se poslužijo svoje najvišje državljanske pravice. Volilna borba je bila letno živahnjša kakor v prejšnjih letih, vendar pa nikjer ni prekorajčila meje pravice in zakona. Javnost je to pot posvečala volitvam glede na resni gospodarski in zunanji politični položaj mnogo večjo pozornost kakor v prejšnjih letih, nihče pa ni pričakoval radikalnih izprememb. Volilna kampanja je jasno dokazala, da je javnost točno razumela potrebo koalicijskega principa v češkoslovaški demokraciji. Volitve pomenijo samo etapo v nadaljnjem sodelovanju koalicijske. Še nikoli koalicijske stranke niso nastopale tako enotno kakor danes. Inozemstvo je zasledovalo volilno kampanjo z velikim zanimanjem, s katerim pričakuje tudi volilne rezultate, čeprav je bilo znano, da se v češkoslovaški zunanji politiki ne bo ničesar izpremenilo, ker niso za sedanjo zunanjo politiko zgolj vladne stranke, temveč tudi velik del opozicije. Letošnje volitve bodo bistvene izpremembe prinesle samo v nemškem taboru, ker gre tukaj do gotove mere za usodo nemškega aktivizma.

Prvi volilni rezultati

Ze okoli poldneva so prispeli v Prago prvi volilni rezultati iz nekaterih manjših provincialnih krajev. Praški listi so že ob 3. popoldne pričeli objavljati prve rezultate. Pred uredništvu so se zbirali pristaši raznih strank, ki so živahno komentirali dosežene rezultate. Uredništva so prispelne rezultate razlašala tudi po zvočnikih. Iz rezultatov, doseženih do 7. zvečer, se še ne more sklepati, kakšna bo definitivna slika poslanske zbornice, zlasti ker so bili znani najprej rezultati iz manjših krajev. Volitve so v vsaj republiki potekle popolnoma mirno. V naslednjem nekateri rezultati, ki so bili znani ob 7. zvečer:

Pisek: Republikanska agrarna stranka 776 glasov, čsl. socialno-demokratska stranka 1.534, čsl. narodna socialistična stranka 2001, komunistična stranka 1242, čsl. ljudska stranka 878, nemška socialno-demokratska stranka 4, Hlinkov blok 6, nemški agrarci 3, čsl. obrtniška stranka 1137, Henleinova stranka 6, fašisti 502, narodno združenje uradnikov 241, narodno združenje dr. Kramarja 1686.

Val Meziříce: republ. agrarci 255, čsl. soc. dem. str. 854, čsl. nar. soc. 606, komunisti 279, ljudska stranka 1124, nemški soc. demokrati 22, nemški agrar. 3, nemški kršč. socialci 11, čsl. obrtniška stranka 920,

Hlinkov blok 16, Henlein 25, fašisti 44, nar. združenje dr. Kramarja 210.

Vyškov: republ. agrarci 292, čsl. soc. demokrati 283, čsl. nar. socialisti 532, komunisti 145, ljudska stranka 8391, nemški soc. dem. 5, nemški kršč. socialci 6, čsl. obrtniška 700, Henlein 5, fašisti 15, narodno združenje uradnikov 27, narodno združenje dr. Kramarja 483.

Prvi vtisi

Praga, 19. maja. (Ob 22.30.) Ker je treba po končanih volitvah vsako glasovnico posebej odpreti in nato sešteti glasove, odane za posamezne liste, je ugotavljanje volilnih rezultatov zelo zamudno. Zaradi tega so do sedaj znani skupni izidi šele iz kakih 12 okrajev, od drugih pa le posamezni izidi, ki ne nudijo nikake pregledne slike. Tudi končni rezultat za mesto Prago do tega trenutka še ni znan.

Po prvih vtisih, ki jih naredijo do sedaj znani volilni rezultati, je gospodarska in socialna kriza precej močno vplivala na volitve. Zato kažejo porast vse ene stranke in skupine, ki temelje pretežno na kritiki in negaciji, dočim kažejo nazadovanje, čeprav razmeroma malenkostno, one češke in nemške stranke, ki so v dobi po zadnjih volitvah sodelovale v vladni koalaciji in so bile zato izpostavljene koncentričnemu bombardiranju vseh opozicijskih frakcij.

V nemških okrajih je dobil, kakor se je splošno že naprej napovedovalo in pričakovalo, največ glasov Henleinov blok. Izšel bo iz volilne borbe kot daleč najjačša nemška stranka. Pritegnil je predvsem nove volilce, torej mladino, poleg tega pa vzel precej glasov tudi vsem starim nemškim strankam, zlasti socialistični in krščanski socialni. V slovaških okrajih bo najmočnejši Hlinkov opozicijski blok, ki pa je očitno pridobil manj, kakor so pričakovali njegovi voditelji. Med češkimi strankami se do sedaj ne kažejo bistvene izpremembe.

Nekateri rezultati

Přinec (Slezija): čsl. agrarci 32, čsl. soc. demokrati 506, čsl. nar. socialisti 379, komunisti 497, čsl. ljudska stranka 46, nemški soc. demokrati 44, Hlinka 814, nemški agrarci 2, nemški krščanski socialci 59, čsl. obrtna stranka 131, Henlein 466, fašisti 24, Kramarj 215.

Bohumin: čsl. agrarci 9, čsl. soc. demokrati 235, čsl. nar. socialisti 201, komunisti

164, čsl. ljudska stranka 73, nemški socialni demokrati 36, Hlinka 264, nemški agrarci 12, nemški kršč. socialci 47, Henlein 504, obrtna stranka 59, fašisti 28, Kramarj 120.

Češki Tešín: čsl. agrarci 151, čsl. soc. demokrati 76, čsl. nar. socialisti 600, komunisti 206, ljudska stranka 171, nemški soc. demokrati 219, Hlinka 637, nemški agrarci 4, nemški kršč. socialci 472, čsl. obrtna stranka 338, madžarske stranke in sudetsko-nemški volilni blok 101, Henlein 2024, fašisti 61, Kramarj 295.

Fulnek (Slezija): čsl. agrarci 31, čsl. soc. demokrati 118, čsl. narodni socialisti 52, komunisti 65, čsl. ljudska stranka 43, nemški soc. demokrati 300, nemški agrarci 9, nemški kršč. socialci 332, čsl. obrtna stranka 6, madžarske stranke in sudetsko-nemški volilni blok 61, Henlein 1163, fašisti 4, dr. Kramarj 20.

Mistek (Slezija): čsl. agrarci 303, čsl. soc. demokrati 795, čsl. narodni socialisti 548, komunisti 532, čsl. ljudska stranka 799, nemški soc. demokrati 60, Hlinka 1, nemški agrarci 6, nemški kršč. socialci 24, čsl. obrtna stranka 959, madžarske stranke in sudetsko-nemški volilni blok 200, Henlein 407, fašisti 160, Kramarj 525.

Volilni okraj Vrehabiti (severna Češka): čsl. agrarci 88 (pri prejšnjih volitvah 68), čsl. soc. dem. 161 (161), čsl. nar. soc. 218 (160), komunisti 588 (996), čsl. ljudska stranka 49 (54), nemški soc. demokrati 2028 (3228), nemški agrarci 1281 (1988), nemški krščanski soc. 1472 (2892), čsl. obrtna stranka 18 (18), Henlein 5949, fašisti 12, stranka dolžnikov 34, Kramarj 103.

Volilni okraj Malacky (Slovaška): čsl. agrarci 2693 (3839), čsl. soc. demokrati 4968 (6396), čsl. nar. soc. 761 (775), komunisti 1191 (991), čsl. ljudska stranka 418 (297), nemški soc. demokrati 18 (44), Hlinka 10.176 (9.141), nemški agrarci 15, (63), čsl. obrtna stranka 986 (827), madžarske stranke in nemški blok 119, Henlein 47, fašisti 4754, dr. Kramarj 533 (707).

Volilni okraj Kyjov (Moravska): čsl. agr. 7849 (5677), čsl. soc. dem. 4759 (4915), čsl. nar. soc. 2613 (2646), komunisti 2274 (2636), čsl. ljudska stranka 8521 (9354), nemški soc. demokrati 45 (48), nemški kršč. soc. 13 (23), čsl. obrtna stranka 2375 (1719), Henlein 12, fašisti 2366, dr. Kramarj 501.

Volilni okraj Rymařov (Severna Moravska): čsl. socialni demokrati 57, čsl. nacionalni socialisti 56, komunisti 1373, nemški soc. demokrati 5162, nemški agrarci (Bund der Landwirte) 3346, nemški kršč. socialci 3156, Henlein 7865, Hlinka 18, Kramarj 42.

Pred odločitvijo v sporu med Abesinijo in Italijo

Italija bo zahtevala v Društvu narodov preiskavo o suženjstvu v Abesiniji

Pariz, 19. maja. AA. V Parizu vlada za razvoj odnosov med Abesinijo in Italijo še vedno veliko zanimanje. Glede italijansko-abesinske razsodiščne komisije še ni znano, ali bo italijanska vlada pristala na pogajanja z delegati, ki jih je imenovala Abesinija.

Matine poročata namreč iz Rima, da po mnenju tamošnjih krogov italijanska vlada ne bo potrdila predlaganih abesinskih delegatov, ker je med njimi Francoz. To dejstvo bi utegnilo postati francoski vladi neprijetno, v Italiji sami pa bi lahko povzročilo slabo razpoloženje, ki ne bi bilo na mestu.

Tempski, ki piše o zasedanju v Ženevi, pravi, da bo Italija, če bo svet Društva narodov razpravljal o abesinsko-italijanskem sporu, pojasnila vse svoje razloge in utemeljila svoje stališče proti Abesiniji. Italijanska vlada bo zahtevala preiskavo o su-

ženjstvu v Abesiniji in o raznih drugih političnih in moralnih ustanovah te dežele, ki so po mnenju italijanske vlade prava pega na sodobni civilizaciji.

Ce bi navzlic temu italijansko stališče v Ženevi naletelo na težkočo, potem ni izključeno, pravi list dalje, da bo Italijanska vlada sklepala tudi o svojem nadaljnjem sodelovanju v tej mednarodni ustanovi.

Na podlagi teh in podobnih poročil iz Rima prihajajo pariški listi do zaključka, da je oboje spopad med Abesinijo in Italijo neizbežen.

Rim, 19. maja. AA. »Giornale d'Italia« priobčuje vest iz Addis Abebe, da je abesinska vlada naročila nov volilni material in da ga neprestano prevzema. Abesinija najema v tujini tudi strokovno osebje. List pristavlja, da je abesinska vlada zadnje dni sprejela tri nemške državljane. Kakšno bo njihovo delo, javnost ne ve.

Izid naknadnih volitev v Narodno skupščino

Beograd, 19. maja. AA. Naši javnosti je bilo sporočeno, da se bodo ponovne volitve vršile na 13 voliščih. Glavni volilni odbor je kot pristojna ustanova dognal, da so se na sedmih voliščih izmed teh trinajstih vršile volitve v popolnem redu in da je treba ponoviti volitve samo na šestih voliščih. Zaradi tega so se te volitve ponovile na teh voliščih 12. t. m., ki pa v nobenem pogledu niso vplivale na že znano razmerje med posameznimi listami. Vpisanih volilcev je bilo na teh 6 voliščih 3482. Glasovalo je 3136 volilcev. Za listo g. Bogoljuba Jevtića je bilo oddanih 1847 glasov, za vse tri opozicijske liste pa 1289 glasov.

Nj. Vel. kralj Peter II. pokrovitelj skavtov

Beograd, 19. maja. p. Nj. Vel. kralj Peter II. je prevzel pokroviteljstvo nad zveznim skavtskim taborom, ki bo na njegov rojstni dan 6. septembra v Beogradu.

Železniška nezgoda

Sušak, 19. maja. n. Nedaleč od postaje Podvežice je skočil s tira vagon brzega vlaka, ki je vozil proti Svakovu. Zato so imeli na tej proggi vsi vlaki daljšo zamudo.

Pomembna dijaška svečanost v Beogradu

Beograd, 19. maja. AA. Ob 11.30 je bila v Dijaškem domu kralja Aleksandra I. slovesna posvetitev zastave, ki jo je njegovemu pevskemu zboru poklonil Nj. kr. Vis. knez Pavle.

Cerkvene obrede in posvetitev zastave je opravil episkop Vicentije. Po končanem obredu je odposlanec Nj. Vis. kneza-namenstnika polkovnik Milorad Radović privezal trak na zastavo in sporočil prirotnim pozdrave visokega kuma. Upravnik doma g. Mirković se je v svojem govoru toplo zahvalil knezu-namenstniku za naklonjenost in pozornost, ki jo je izkazal pevskemu zboru dijaškega doma. Zastavo je izročil pravniku Momčilu Djuričiću, ki je v imenu pevškega zbora obljubil, da bodo ostali zvesti domu Karađorđevićev in do bodo čuvali Jugoslavijo.

Nato je imel predsednik pevškega zbora pravnik Zalar kratek govor. Med svetočnostjo sta pevski zbor pod vodstvom dirigenta Bandure, dirigenta beogradske opere, in akademski pevski zbor iz Ljubljana pod vodstvom dirigenta Marolta odpevala več pesmi, ki so jih prisotni nagradili z obilnimi poskanjem.

Svečanosti so prisostvovali rektor vseučilnice dr. Čerović, minister za šume in rudnike Svetislav Popović, vzgojitelj Nj. Vel. kralja Petra g. Jeremija Živanović, šef Centralnega presbiroja g. Teofil Djurović

Paul-Boncour o svoji misiji

Izid preiskave o marsejskem atentatu mora vnovič potrditi solidarnost in prijateljstvo Francije in Jugoslavije

Pariz, 19. maja. Avdijenca Paul Boncourja pri Nj. Vel. jugoslovenski kraljici Mariji, ki jo ba zastopal pri razpravi proti morilcem pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, kakor tudi njegova avdijenca pri Nj. kr. Vis. knezu-namenstniku Pavlu in njegov sestanek s predsednikom ministrskega sveta in zunanjim ministrom z. Bogoljubom Jevtićem, so zbudili živahno zanimanje tujakšnje javnosti. Po večerajšnji avdijenca pri Nj. Vel. kraljici Mariji je Paul Boncour sprejel poročevalca agencije Havvas, ki mu je podal krajšo izjavo o svojem bivanju v Beogradu.

V svoji izjavi priznava Paul Boncour, da je bil njegov glavni cilj sprejem pri njegovi zvršeni klientki, v ostalem pa tudi to pot ni hotel prekiniti svojega dosedanjega molka o tej zadevi, ker mora upoštevati pravice in dolžnosti, ki mu jih nalaga njegov odvelniški stan in ki se popolnoma strinjajo z željami Nj. Vel. kraljice Marije. Navzlic temu je g. Paul Boncour poudaril dopisniku agencije Havvas, da je za svojega sedanjega bivanja v Beogradu dobil vtis, da mora sodna razprava o marsejskem atentatu, izgar priprave spremlja jugoslovenska javnost z najživahnjšim zanimanjem, daji Franciji priložnost, da na posebno viden način pokaže svoj gnus nad zločinom, ki je njeno zemljo in gostoljubnost omadeževalo z krvjo. Jugoslovenski narod spremlja zelo dolgo preiskavo o marsejskem zločinu z izrednim potrpljenjem. Zato razume, da se je preiskava zavlekla pred vsem zato, ker so se morale z množštevimi zaslišanji s strani posebne francoske komisije

(Te izsledke so sporočali prizadetim po redni diplomatski poti.) dognati vse podrobnosti mnogostransko razpredene in organizirane napada mednarodnega terorizma, ki mu umor pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja ni bilo prvo niti edino delo.

G. Paul Boncour misli, da bo jugoslovenski narod brezpogojno dobil svojo pravico. Nj. Vel. kraljica Marija, ki je s tem zločinom neposredno prizadeta, je dokazala tako dostojanstveno potrpljenje, da se zanesljivo pričakuje, da bo sodna razprava, čeprav bi se še zavlekla, pokazala Francejo, da hoče ugotoviti vso odgovornost.

Prišedši v Beograd se je g. Paul Boncour podvil, da se živi v okolje, v katerem je živel pokojni kralj Aleksander I. Uedinitelj, in da si izpopolni svoje neposredne vtise, dobro vedoči, da morajo razprava, način njenega poteka in vse izjave, ki bodo na njej padle, vnovič potrditi solidarnost in prijateljstvo med Francijo in Jugoslavijo. Slavni odvornik, ki je kot bivši zunanji minister in stalni delegat Francije v Društvu narodov od nekaj poklanjal veliko pozornost mednarodnim vprašanjem, je izkoristil svoje bivanje v Beogradu za konferenco z g. Bogoljubom Jevtićem, s katerim sta si prijetelja in s katerim sta pogostorka v Ženevi in Parizu sodelovala.

Beograd, 19. maja. p. Bivši predsednik francoske vlade ter zunanji minister Paul Boncour je dopolne odpotoval na Oplenac, kjer se je poklonil grobu pokojnega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Zvečer je odpotoval v Pariz.

Francozi na Cetinju

Prisrčen sprejem poveljnika francoskega brodojva v rojstnem kraju kralja Uedinitelja

Cetinje, 19. maja. Včeraj je Cetinje slovesno sprejel francoskega admirala Mougeta z njegovim štabom in admirala Lacorda, ki sta prispela v spremstvu generala Petrovića iz Boke Botorske. Pri sprejemu pred banskim dvorom se je bila zbrala velika množica ljudi, ki je živahno pozdravljala zastopnike francoske mornarice. V dvoru bana zetske banovine so bili zbrani vsi načelniki banske uprave in občinski odborniki Cetinja, obelčeni v slikovite črnogorske narodne noše. Pred vrati je ban poveljnika francoskega brodojva prisrčno sprejel in izrekel zadovoljstvo, ker more v kraju, kjer se je rodil naš največji kralj, pozdraviti zastopnike velikega in hrabrega francoskega brodojva.

Francoski admiral Mouget, ki se je zahvalil za prisrčni pozdrav bana, je izrazil svoje zadovoljstvo, ker mu je bila dana prilika za obisk domovine junakov in pobornikov za svobodo in zedinjenje.

Francoski gosti so se mudili v banskem dvoru v kar najprijetnejšem razpoloženju skoraj celo uro, pri čemer so jih domačini po narodnem običaju pogostili. Admiral Mouget je dolgo ostal v razgovoru s starejšimi črnogorci, ki so imeli na prsih mnogoštevilna odlikovanja.

Po obisku pri banu so gosti obiskali črnogorsko-primosrške mitropolita Dožića, nato pa so si ogledali cetinjski samostan in odšli v Oficirski dom, kjer jim je divizijski general Petrović priredil obed. Med obedom je poveljnik zetske divizije general Petrović pozdravil svoje goste in posebno poudaril, kako je srečen, da jih more pozdraviti v zgodovinskem Cetinju in v isti dvorani, kjer je užival prve solčne žarke naš največji kralj Aleksander I. Uedinitelj.

Danes opoldne so priredili francoskemu admiralu in njegovemu spremstvu slovesen obed v Kumboru, francoski mornar-

ji in častniki pa so si ogledali Boko Kotorsko. Skupina francoskih častnikov je obiskala tudi Dubrovnik.

Herecnovi, 19. maja. AA. Danes so francoski gosti izkoristili za ogled Boke Kotorske. Na naših in francoskih čolnih so ves dan krizarili ob obali in si ogledovali znamenitosti naših krajev.

Admiral Mouget in admiral Laborde sta se s svojima štaboma odpravila v Kumbor, kjer jima je priredil banke poveljnik obale kapetan vojne ladje Luteroti. Na banketu je bil tudi poveljnik Boke Kotorske general Petrović s svojim štabom.

Med banketom je francoske goste pozdravil poveljnik Luteroti, ki je na kraju napil predsedniku francoske republike Lebrunju.

Admiral Mouget, ki se je zahvalil za lepi sprejem v Boki Kotorski, je izjavil med drugim: »Vedel sem, da bomo v Jugoslaviji našli iskrene in brateke prijatelje in prijateljstvo, ki sta ga zapečatila s svojo veliko žrtvijo veliki jugoslovenski kralj in eden izmed velikih francoskih državnikov. To prijateljstvo je bilo in bo trajalo stoletja.« Admiral Mouget je končno napil na zdravje našega vzvišenega kralja, kneza-namenstnika in za napredek jugoslovenskega naroda, njegove vojske in mornarice.

Gosti so se po banketu odpravili v Tivat, kjer so prisostvovali nogometni tekmi med francoskimi in jugoslovenskimi mornarji. Množica je francoske goste pozdravila z živahnimi ovacijami. V tekmi so bili naši mornarji v veliki premoči in so zmagali s 7:1. Po tekmi se je admiral Mouget z ostalimi francoskimi gosti odpravil na svojo admiralsko ladjo, kjer je za zastopnike naših oblastev in povabljene goste priredil čajanko. Del gostov se je ob 7. zvečer vrnil v Tivat, drugi pa so ostali na ladji, kjer jim je admiral Mouget priredil svečano večerjo.

Sestanek dr. Beneša z avstr. zunanjim ministrom

Praga, 19. maja. d. Avstrijski zunanji minister Berger-Waldenegg bo jutri prispel v spremstvu sekijskega šefa v zunanjem ministrištvu Hornbostla na Češkoslovaško, kjer se bo sestal z zunanjim ministrom dr. Benešem na njegovem posestvu v Seqinovem Ustju pri Taboru. Do tega sestanka, tik pred odhodom dr. Beneša na zasedanje sveta Društva narodov v Ženevi bo prišlo, ker smatrata oba državnika za potrebno, da se osebno razgovorita pred bližnjimi mednarodnimi odločitvami, zlasti pred podunavsko konferenco v Rimu.

Titulescu na poti v Ženevo

Budimpešta, 19. maja. AA. Opoldne je prispel v Budimpešto rumunski zunanji minister Titulescu, ki poluje v Ženevo. Na postaji so ga pozdravili rumunski poslanik Grigorco, češkoslovaški poslanik Kobra in jugoslovenski poslanik dr. Vukčević. Po kratkem postanku je minister Titulescu nadaljeval pot v Ženevo. Z istim vlakom se je odpravil v Ženevo tudi madžarski zunanji minister Kanya.

Dečji dan v Beogradu

Beograd, 19. maja. p. Danes so v Beogradu slovesno proslavili dečji dan. Več tisoč šolskih otrok je priredilo sprevod po mestnih ulicah. Pozornost so vzbujale zlasti skupine otrok v narodnih nošah. Posebna skupina otrok v jugoslovenskih, češkoslovaških in bolgarskih narodnih nošah je predstavljala Malo antano.

Obletnica novega bolgarskega režima

Sofija, 19. maja. p. Danes so v Bolgariji proslavili obletnico novega režima, uvednega lani 19. maja. Bolgarski listi so za to priliko objavili obširne članke, v katerih pozdravljajo preokret v bolgarski notranji politiki. Med drugimi so prinesli tudi članke ministrskega predsednika Toševa, notranjega ministra Atanasova ter bivšega predsednika vlade Gerogjeva, ki povečujejo preokret 19. maja kot dogodek, ki je izpremenil politično strukturo Bolgarije in prinesel reformo ne samo v notranji politiki, temveč tudi v mednarodnem položaju. Direktor za družbeno obnovo je organiziral za današnji dan po vsej Bolgariji predavanja o pomenu 19. maja in novi Bolgariji. Istočasno poročajo listi, da so bili razrešeni dolžnosti dosedanjih direktorji sofijske, plovdivske in burgaske oblasti.

Nova beogradska borza

Beograd, 19. maja. p. V prisotnosti kraljevega odposlanca podpolkovnika Naumovića, zastopnika predsednika vlade, finančnega ministra, trgovinskega ministra, predsednika beogradske občine in drugih odličnikov je bilo danes slovesno otvorjeno novo poslopje beogradske borze, ki je bilo zgrajeno na lepem trgu nasproti univerze in ki je ena izmed najlepših beogradske palače.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Naš mladi kralj je kumoval prvemu praporu sokolske dece

Prisrčna manifestacija čeških in naših Sokolicev — Dve lepi akademiji

Ljubljana, 19. maja. Češki sokolski tisk je nad mesec dni z velikimi simpatijami obveščal javnost o vseh pripravah dece Sokola na Kralj. Vinohradih v Pragi, ki se je odpravljala na prvo pot preko mej svoje domovine, da ponese pozdrave bratcem in sestricam v Jugoslaviji in jim pokloni v znak svoje ljubezni prvi dečji prapor. Deča velike slovanske sokolske družine se je pripravila za svoj obisk prav z resnostjo starejših vzornikov. Celo posebno akademijo so priredili že v začetku aprila z istim programom, ki so ga zdaj na ljubljanskih slavnostih izvajali. Vodnike dece, načelnika br. Cyreka, načelnika s. Skalicka, dalje br. Slavička, iniciatorja zamisli poklonitve prapora, in vse, ki so dečo pripravili za njen prvi veliki življenjski nastop in jo privedli v belo Ljubljano, je za ves njihov trud obilno nagradila deča sama, ki žarečih lic in iskrih oči z nepovtrjenjo otroško radostjo kar ne more dati zadostnega izraza za mogočne vtiske, ki jih doživlja te dni. Mladim dušam se je odprl nov svet, poln svetlobe, vedrosti in rožnih barv, katere bo življenje morda prekmalu potopilo v silno realnost.

Vsem, ki so bili te dni priča otroško prisrčnim izlivom ljubezni, ki veže tudi najmlajše sokolske brate in sestre, je iskreno mladine vili novih upov v lepšo in boljše bodočnost, ki jo bo upajmo, znala zgraditi te mladine. Številni obiski pri vseh prireditvah slavnosti razvijata dečjega prapora Sokola I. na Taboru je pokazal polno razumevanje naše javnosti za delo najmlajših, gotovo najbolj idealnih Sokolov in Jugoslovenov.

Obširen program je obsegal poleg razvijanja prapora kar dve akademiji, člansko in mladinsko, kar se redko zgodi celo na večjih sokolskih prireditvah.

Članska akademija Sokola I

je privabila v soboto zvečer na sokolski Tabor toliko prijateljev naše mladine, da je bila prostorna dvorana natrpano polna. Mile češke goste — dečo iz Prage — so namestili v gornjih ložah, kjer je s svojimi vodniki z živim zanimanjem sledila nastopom na odru, kjer so vsi članski in naraščajski oddelki prireditelja, Sokola I., izvajali v luči reflektorjev in ob spremljavi klavirja svoje lepe točke, po večini posebej za ta večer sestavljene od članov društvenega vadiškega zbora.

Odlični obisk akademije je potrdil, da se pravilno upošteva delo naših Sokolov, ki še vedno idealno pojmujejo veliko idejo dr. Tyrša in delajo na njeni doživitvi ne sebično kljub materialističnemu pojmovanju današnje dobe, ki je začela vhitnopaljati svoje vplive tudi v močno organizacijo Sokola.

Med odličnimi udeleženci akademije so bili češkoslovaški konzul inž. Sevič, zastopnik bana načelnik prof. Breznik, župan Ljubljane g. dr. Ravnikar, zastopniki SKJ prvi namestnik staroste br. Engelbert Gangl, načelnik br. dr. Pihler in namestnik načelnika br. Vojnovič, za Sokolsko župo ljubljansko starosta br. dr. Pipenbacher, zastopnik univerze in rektorja profesor dr. Mavrič Rebek, predsednik višjega sodišča g. dr. Vrančič, za JČL g. dr. Stare, za Česko obec br. Ryška Rudolf, za Zvezo naprednih akad. starešin predsednik dr. A. Zalokar, za ZKD br. Hiter Boleslav, za JS tajnik g. Pogačnik, poslanec dr. Fux in namestnik br. Rajko Turk, magistratni direktor g. Jančigaj Fran, zastopnik sokolske župe za Sušak-Reko br. Janko Prelovec, starosta Ljubljanskega Sokola br. Bogo Kajzelj in še mnogi drugi, ki so v imenu svojih društev prihili čestitat Sokolu I. na redkem slavlju.

Posebne pozornosti je bila seveda deležna delegacija Sokola s Kralj. Vinohradov. Načelnik br. Cyrek Rudolf, br. Jirsak Miroslov, s. Skalicka Marija, br. Slaviček Fráne in poleg njih še neoficijelno br. Jan Strakaty, urednik praških »Narodnih listov«, so bili skupno s češko dečo ves večer živahno aklamirani.

V svoji uvodni besedi je br. Engelbert Gangl kot predsednik slavnostnega odbora za razvijanje prapora v zanosnem pozdravu odličnim zastopnikom in dragim gostom naslovil posebno prisrčno dobrodošlico deči, ki je prinesla mladost in svežost v naš sivi dan, živobarvno cvetje češke in naše mladine nas navdaja z novimi upi v povečano silo aktivnosti Sokolstva, ki kliče svoj prvi pozdrav mlademu kralju.

Po odigranju državne himne je začel teledadni del akademije. Vse točke so se vrstile hitro druga za drugo brez običajnih vmesnih odmorov, tako da je bil ves obširni spored izrpan v dobri poludrugi uri.

Prve so nastopile naraščajne v belih svilenih oblekah in so na srbohrvatsko recitacijsko spremljavo načelnice s. Tratarjeve prav dobro izvedle simbolične proste vaje, ki so sestavljale načelnice saraževske župe prinesle nekaj novega za nastope, kakor so prav akademije.

Vrsta 9 bratov na bradiji in kasneje na drugo je pokazala nekaj posebnih sestav, vendar je motila precejšnja nezanesljivost na orodju. Dohod in odhod pa je bil obkraj izvajan strumno. Delno je motilo morda tudi naglo prekinjenje spremljave godbe, ki je sicer pridno in marljivo sodelovala ves večer ob otvoritvi in zaključku akademije.

Vaje s kiji v sestavi s. Jugove je izvedlo 6 članic dobro in zanesljivo. Prav tako deveterica ženskega naraščaja (s. Jarkonove). Moški naraščaj, ki ga vodi br. Prosenec, je izvajal preskoče preko dveh konj na šir dobro, vendar premalo enotno. Članska osmorica, ki je izvajala novo sestavljeno teledavno skladbo br. Poliča, je bila deležna za težke, toda vzorno izvajane proste vaje zaslužen priznanje. Enako velja za simbolične proste vaje »Moč volje in hrepenenja«, točko br. Nahlika, ki jo je izvajalo pet naraščajnikov zelo lepo in mirno, morda le s premalo elegancije, ki jo sestava zahteva.

Proste vaje s. Trdinove, sestavljene za tekme v Budimpešti l. 1934, je šest članic izvedlo v vzornem kritju in skladnosti.

Akademijo so zaključili teledavni plesi br. Pirca, ki so jih izvajali obe članski in naraščaj. Ogromen trud, ki je bil vložen v pripravo te točke, je bil poplačan z viharim priznanjem polne dvorane: S so-

kolsko koračnico, ki ga gojimo do Vas mi, češka deca. Čuvajte Jugoslavijo! Slava vi-teškemu kralju Uedinitelju!

Enako samozavestno je nastopila tudi dečlica Dagmar Lehovcova, ki je v imenu ženske dece z nič manjšo iskrenostjo in otroško prisrčnostjo pozdravila svoje družice Jugoslovenke.

Ko je češka deca zapela obe himni, so narasle ovacije navzočih do viška. Vse je pozdravljalo male govornike in pevce, ki so bili zbrani na odru. Deča pa, ki ji je veljalo navdušeno priznanje, se je zadržala tako disciplinirano in samozavestno, kakor bi se zavedala, da je to eden najpomembnejših trenutkov njenega mladega življenja.

Kraljev zastopnik razvije prapor Svečani akt razvijanja prapora je opravil zastopnik Nj. Vel. kralja v najgloblji tišini. Ko je pripel na prapor krasen trak, dar visokega pokrovitelja, ga je izročil br. starosti z željo, da ga bo mladi praporščak, ki mu bo poverjena častna naloga, nositi ga, čval in oddal neomadeževanega v vsej tisti lepoti, kakršnega je danes prejel iz rok bratcev iz Prage.

Mladi praporščak Bojan Lubej je položil v roke br. staroste prisego, da bo prapor varoval neustrašno in ga izročil svojemu nasledniku na enako zaobljubo, kakršno je moral položiti sam. Malokatero oko je ostalo suho v trenutku, ko je br. starosta dajal novi prapor v roke prvemu praporščaku.

Mladega praporščaka, češko in našo dečo je nagovoril zatem še v pesniško zasnovanih besedah br. Engelbert Gangl, ki je na njemu lasten način povedal deči, kako zelo radostni so stari borci Sokoli, ki imajo tako dečo, nato se je sklonil nad prapor in ga poljubil, naša deca pa je zapela v odgovor pozdravu češke dece obe himni in novo himno prapora.

Zaključni prizor, ki ga je naštediral br. profesor Sest, je dvignil razpoloženje občinstva do svečane višine.

Ko je odigrala godba Sokola I. zaključno sokolsko koračnico, so se vpisali odlični gostje v spominsko knjigo, nato pa se je na letnem telovadišču zbralo v sprejedu številno članstvo v krojih in kljub dežju odkorakalo po bližnjih ulicah z godbo na čelu. Na stopnišču Sokolskega doma so se zbrali vsi zastopniki, mimo njih pa je v najhujšem naliču korakala sokolska deca in veselo vzkljkala. V sprejedu je sodelovala tudi godba Sloge.

Mladinska akademija

kjer je nastopila izključno deca, je enako kakor članska uspela v največje zadovoljstvo. Češka deca je nastopila s petimi točkami, ki jih je vse izvajala s tolikšno eleganco, zanesljivostjo in lepoto, da je upravičeno bila deležna največjega priznanja. Ponovno smo mogli ugotoviti, da nam bodo bratje Čehi še dolgo ostali učitelji v sokolski telovadišči. Posamezne točke češke dece so bile izvajane z resnostjo, kakršne smo vajeni pri nas morda niti ne pri vseh članskih nastopih. Tudi naša deca je bila pripravljena zelo dobro in je svoje točke, zlasti »Borce« izvedla v polno zadovoljstvo. Češka beseda, ki so jo pisali mali češki gostje v slikovitih narodnih nošah, je dala kot zadnja točka vseh slovenosti zadnji najlepši in najbolj prisrčni izraz v vrsti številnih nepozabnih vtisov, ki jih je doživela te dni sokolska mladina.

Po končani akademiji je bila češka deca pogostočena in se je zelo nerada poslovila od drugega Tabora, ki ga je v kratkih urah bivanja v Ljubljani vzljubila kot svoj drugi dom, ponovno zatrjujoč: »Velmy heske, krasivo«.

Sokol I. je priredil zvečer gostom v čast družabno večer, ki je potekel v najlepšem razpoloženju. Upamo, da so mali češki gostje odnesli iz Ljubljane tiste najlepše vtiske, ki si jih mladina želi v svojih mladostnih sanjah.

† Ivan Ravnikar

Celje, 19. maja. Danes dopoldne je prispela iz Gradca vest, da je tam umrl znan in ugledni celjski podžupan in veletrgovec gosp. Ivan Ravnikar, ki je pred dnevi odšel v Gradec iskat leka svoji dolgotrajni bolezni. Na magistratu, Celjskem domu in Mestni hranilnici so razobesene žalne zastave. Truplo so prepeljali v Celje. Čas pogreba še ni določen.

Pokojnik se je rodil 24. julija 1874 v Ljubljani, kjer se je izučil v trgovinski stroki. Pozneje je postal poslovodja Perdanove trrdke v Ljubljani. Leta 1901 se je preselil v Celje, kjer si je v teku let ustvaril ugledno veletrgovsko podjetje. Bil je priznan gospodarstnik, narodni in napredni delavec, ki je hodil v življenju vedno ravno pot. Tudi v najhujših časih se ni strašil kazati svojega odločnega narodnega prepričanja. Bil je dolga leta član mestnega sveta in podžupan mesta Celje, predsednik Zdrženja trgovcev v Celju, član upravnega odbora celjske Mestne hranilnice in agilen član mnogih narodnih in kulturnih društev.

Zapušča soprogo go. Amalijo, sina Božidara, ki bo sledil očetu v vodstvu podjetja, in hčerko Pavlo, soprogo ravnatelja cinkarne g. Lazareviča. Plemenitemu pokojniku bodi ohranjen časten spomin, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Smrt francoskega znanstvenika

Paris, 19. maja. AA Včeraj je umrl v 78. letu življenja znani romanist Antoine Thomas, profesor filologije na Sorboni in član Francoskega instituta. Pokojnik je napisal veliko število razprav o francoskem jeziku in o romanskih jezikih sploh. Sodeloval je tudi pri znanem slovarju »Dictionnaire de la langue française«.

Iz šolske službe

Beograd, 19. maja. p. Imenovan je za profesorja državne trgovske akademije v Ljubljani dosedanjí uradniški pripravnik Vladimir Černe.

Katastrofa največjega ruskega letala

Pri nesreči največjega ruskega letala »Maksim Gorki« je našlo smrt 51 ljudi

Moskva, 19. maja. d. Pri nesreči največjega ruskega letala »Maksima Gorkega«, ki se je včeraj razbil, so našli smrt poveljnik letala Bašin in 47 ljudi, ki so bili v letalu. Med ponesrečenimi je bilo 11 članov posadke, 36 pa je bilo nameščenec aerodinamičnega zavoda.

Letalo »Maksim Gorkic« je startalo skupaj z drugim lovskim letalom, ki ga je imelo privezanega. Kmalu po startu je pilot lovskega letala kljub prepovedi pričel izvajati akrobacije, pri tem pa je zadel v krilo velikega letala »Maksima Gorkega«, kar je povzročilo nesrečo. Obe letali sta treščili na tla. O nesreči poročajo naslednje podrobnosti: Piloti »Gorkega« so skušali še po treščanju z lovskim letalom pristati. Ker pa se je veletalno razbilo v zraku na več delov, je padlo na vas Sokoli.

Pilot lovskega letala, ki je spremljalo »Maksima Gorkega«, je vršil akrobacije proti predpisom in je v višini 700 m zadel

z krilo veletalca, ki je takoj nato treščilo v globino. Tudi pilot lovskega letala se je takisto ubil.

V trenutku, ko se je pripetila nesreča, so na veletalno pravkar oddajali koncert po radiu. Veleletalo se je v hipu razbilo na tri dele in so se od trupa ločila krila ter rep. Zaradi eksplozije rezervarja z bencinom so bili potniki takoj mrtev. Ostanke letala so padli na neko hribo, ki se je nato vnela in v kateri sta gorišili dve osebi.

Letalo »Maksim Gorkic« je imelo 50 am motorjev in 7000 konjskih sil. Letalo je lahko nosilo 75 ljudi, med njimi 25 mož posadke. Letalo je lahko 2500 km brez postanka.

Pogreb žrtv bo jutri na državne stroške. Moskva, 19. maja. AA. Z veletalom »Maksim Gorkic« se je po uradnih podatkih smrtno ponesrečilo 48 oseb; med njimi 11 članov posadke, 37 pa potnikov. Med potniki je bilo 8 žensk in 6 otrok.

Maribor preko nedelje

Maribor, 19. maja. Večer primorske matere

ki se je vršil smoči v Narodnem domu, je bil iskrena manifestacija našega zavednega primorskega ženstva za ideale naroda in domovine. Na večer, ki ga je priredil ženski krožek društva »Nanos«, je prihitela predsednica ljubljanskega Kluba Primorsk g. Maša Gromova, ki so ji navzočne udeleženke večera dajale priznanje s toplim aplavzom. Prišle so tudi celjske, murskoboboške in zagrebške delegatke zavednega primorskega ženstva. V središču sporeda je bila topla proslavna beseda učiteljice pomožne šole ge. Druškovičeve. Na sporedu so bile tudi številne in lepo izbrane deklamacijske in recitacijske točke in pa pevške točke, ki jih je izvajal odlični pevski zbor »Jadranc«. Vtisk večera je povzdignil »Nanosove« mandolinstični odsek.

Prva prireditev Ruske matice

je bila smoči v Kazini. O smotrih in namenu Ruske matice v Mariboru, ki je po številu članstva zelo močna, je izpregovoril v pozdravnem govoru predsednik profesor g. Sokolov, ki je naglašal, da hoče Ruska matica v Mariboru strniti rusko kolonijo, pa tudi seznanjati jugoslovensko javnost z rusko kulturo. Sledilo je izvajanje pestrega sporeda, na katerem so bile razne uspele solistične pevske, deklamacijske, klavirske, harfištične in čelistične točke.

Pedagoška vprašanja

so se obravnavala najprej včeraj ob predavanju univ. profesorja dr. Ozvalda, ki ga je imel na učiteljsku o smoti, kako je možno uspešno spoznavati duševno strukturo otrok in pa o otrokovem razvoju od prvih detinskih let do mladostnika. V zve-

do dejanje njenega otroka. Delali so pokoro seveda vsi, ko je šiba pela svojo pesem, toda črni madež na dušah teh otrok le ostane, čeprav so prizadeti škodo poravnali.

Alpinizem ni modni sport

Ljubljana, 18. maja. Zaradi številnih po nepremišljenosti povzročenih nesreč na Turncu in na naših gorah je odbor turistovskega kluba »Skale« izdal vseda uvaževanja vredno spomencico pod naslovom »Turnc in alpinizem«. Današnji »Slovenski Narod« je to spomencico objavil v celoti, mi pa navajamo njene glavne misli.

Alpinizem ni modni sport, ni atrakcija, ni poprižec za senzacije in rekorde, marveč je stvar prepričanja in stvar čustvovanja, ugotovljenega in utemeljenega na podlagi globokih doživetij. Med alpiniste se ne morejo prištevati ljudje, ki v nedeljo premagajo Turnc, ali če preplezajo tudi Triglavsko steno in storijo še kaj bolj ne-navadnega, ker vsi taki podvigi niso v nobeni zvezi s skrivnostjo in čarom gorske prirode. Brez alpinističnega čustvovanja in etike ni alpinizma, kakor ga tudi ni brez alpinistične tehnike. Šele človeka, ki si je v večletnem potovanjem po gorah pridobil čustvo prirode in dosegel neko stopnjo v tehniki, lahko imenujemo alpinista. Klub apelira na vso trezno in uvidevno javnost, zlasti pa na vse alpiniste, da z vsimi sredstvi nastopijo proti nepravilnemu pojmovanju in izvrševanju planinstva in da odvračajo ljudi od navnega ograjanja lastne varnosti in zlorabljanja naših gor, ki naj bodo vir novih, svežih sil in idej, ne pa grobnica mladih ljudi.

Vlomilska družba šolarjev

Stara Loka, 18. maja. Predvčeršnjim se je v Binklju pri Stari Loki sredi popoldneva primrkala k Lovričkovih hiši skupina šolarjev, starih okrog 10 let. Otroci se je nekaj časa igrala na travni, zdajci pa ji pade na um zločinska misel. Zakaj na dano znamenje so pričeli otroci metati v okna omenjene hiše kamene, in sicer kakor se je pozneje ugotovilo z namenom, da preženejo in tje priletijo ženicu Omanovo Marijo, ki jo pozna vsa sosesčina pod imenom tetka. Starica se je res prikazala pri vratih in začela grajati mladež. Ker pa to ni nič zaleglo, je pohitela na bližnje njivo, da pokliče svojo nekaktnjo Langerhočovo Marijo.

Med tem je seveda ostala hiša prazna in dva pognjavca sta jo ubrala v sobo. Kjer sta stikala za denarjem, čes; stanka tako ne bo vedela, da ji je kaj zmanjkalo, ker ne zna računati. Mlada vlomilca sta odnesla 150 Din. ves denar, kar ga je imela ženicu Zbrnaga od Mohorjevih knjig. Otroci so jo ubrali potem v Staro Loko in tam začeli zapravljati ukradeni denar. Privoščili so si malicovca, nakupili so si otroških samokresov, čokolade in drugih takih reči...

Odprta omara in pa okoliščine so pokvarjene otroke kajpak takoj izdale. Mati enega izmed mladih nepridipravov se je skoro onezavestila, ko so ji povedali za gr-

Maribor preko nedelje

zi s predavanjem, ki so se ga udeležili mariborski profesorji, učitelji in učiteljskički, se je razvila živahna debata ter nekatera vprašanja predavatelj posameznim udeležencem razgovora in debate sproti pojasnjeval. Danes dopoldne pa je bil v državni učiteljski šoli redni letni občni zbor agilno delujoče Pedagoške centrale.

V urdu so je predsednik profesor Šilih spomnil mučeniške smrti velikega kralja Uedinitelja. Iz podanih poročil predsednika in ostalih funkcionarjev je bila razvidna živahna delavnost Pedagoške centrale, ki ima tudi lepo strokovno knjižnico. Pedagoški centrali bo tudi v novem poslovnem letu stal na čelu v glavnem dosedanjí odbor.

Iz kriminalne malhe

Osem nemirnih mariborskih občanov se je v noči na nedeljo preselilo v Kijučavna-čarsko 2. Bilo je tudi nekaj manjših tatvin. Koleci sta izginili pekovskiemu pomočniku Karlu Laneggerju izpred Velike kavarne (evidenčna št. 10237) in zasebniku Blažu Štrniku iz Dobrave iz veže tukajšnjega frančiškanskega samostana (evidenčna št. 91807). Mizarskemu mojstru Cirilu Razboršku pa so neznamni storilci odpeljali z dvorišča v Dravski ulici 11 ročni vozček. Isto se je pripetilo tudi trgovcu Ernestu Gertu, ki so mu odpeljali ročni vozček z dvorišča hiše v Gosposki ulici 13.

Lahkomiselnost

Bliizu naše mejne črte pri Dravogradu je hotel prekoračiti našo mejo 29-letni delavec Miha Dolinšek. Opazil ga je granicar in mu zaklical »Stoj!« Ker se pa Dolinšek ni hotel ustaviti, temveč začel bežati, ga je granicar s strelom zadel v trebuh. Ranjenec se zdravi v bolnišnici. Po ozdravitvi sledi zasiševanje.

Vremenski pregled

Daleč smo že v pomladi, pa se nam vendarle nikakor noče prav segreti. Za sredino maja je to prav hladno vreme, temperatura pod normalo, kakor je že domala dva meseca. Zato ni čuda, če je vse raste in v zastanku. Slano smo imeli v letošnjem maju že precejkrat.

Podobno kot pri nas je vreme domala v vsej Evropi. Povsod je razmeroma hladno, znatno premalo toplo. Neposredni vzrok temu je v dejstvu, da je oni anticyklon, ki se je ob zaključku prejšnjega tedna umaknil nazaj proti Oceanu, vztrajal ves čas na zapadnem obrobju Evrope ter spriču tega pospeševal nad celino zračni tok od severa. Ker so se istočasno motale depresije preko celinske Evrope od zapada proti vzhodu, ves čas tako, da se je njihovo jedro pomikalo čez srednje predele, se je dotok zraka od severa še ojačal. In tako se je zgodilo, da je domala ves teden prevladovala severna zračna struja, ki je hladila ozračje, dovajajoč zrak od polarnih predelov. Res da se je po poti do naših krajev že precej ogrel, ali vendarle premalo, da bi se moglo preprečiti slane in pozeba. Ponekod na severni strani Alp se je celo tako shladilo, da se je temperatura ob oblačnem nebu znižala pod ničlo. Snežilo je na novo ta teden ne le v severnih ruskih krajih ter na Finskem, marveč tudi v Skandinaviji in na Danskem, pa celo na Škotskem in Angliškem.

Zlasti ima tedaj hladno vreme zapadna Evropa in severna Francija s Parizom kaže domala stanovitno nižjo toplino nego osrednja Rusija z Moskvo. To samo na sebi še ni nič posebnega, saj je hkrati znamenje, da kljub zakasnitvi vendarle prehajamo v poletni značaj vremenskega dogajanja.

Niti v južni Evropi ni posebno toplo, tudi tamkaj prevladuje slabo vreme z dežjem in oblačnimi dnevi, zato se temperatura drži nizko, dasi so seveda še vedno najvišje v vsej celini. Značilno za evropsko vreme je še v tem, da se ne more razviti večja, širša in mogočnejša depresija, ki bo potgnila nase vremensko usodo v večjem stilu ter odločila kak temeljitjeji prevrat. Imamo le majhna slabotna depresijska jedra s plitvimi ciklonskimi območji, ki počasi potujejo čez celino od zapada pr vzhodu, tako da povzročajo le nepesantno menjavo vremenskih razmer, po večini celo iako pogosto.

Ob zaključku tedna se še ne napoveduje sprememba večjega značaja.

Naročite — čitajte »ŽIVLJENJE IN SVET«

Zmagoslavje naše pesmi med brati Bolgari

Pevski zbor naših učiteljev je dosegel velike uspehe — Pesem utrjuje bratstvo med obema slovanskima narodoma

Sofija, 16. maja. Pevski zbor naših učiteljev je snoči po dolgi poti brez vsakih pomembnih neuspehov prispel v Sofijo. Kljub utrujenosti od vožnje v dveh Pulmanovih vozovih, ki nista mogla nuditi osemdesetimi potnikom udobnosti, sta pevca na mah prevzela radost in dobra volja, ko so imeli takoj na jugoslovensko-bolgarski meji priliko spoznati, da je ta meja kamenja, ki razpada, žična mreža, ki jo razjeda rja. Meja deli dve bratski kraljevini, nikakor pa ne slovanske bratstva, ponosa in ljubezni, ki je vse močnejše pričela osvajati srca vseh nas in naših sosedov Bolgarov.

Zaprav se je ta pevka turneja, ki bo nedvomno v več pogledih rodila dobre sode, začela pod dobro zvezdo. Pevce sta sama radost in navdušenje nad vso to prisrčno pozornost, brez vsakih predsodkov sproščeno pozornost in uslužnost do njih, kar je bilo opaziti tudi pri dopoldanskih izkušnjah za koncert v Oficirskem domu. Peli so tako, da niso bili vzdraščeni le domačini, ki so poizkušnji prisostvovali, temveč smo bili prijetno iznenadeni tudi mi, ki spremljamo zbor in poznamo njegove zmožnosti od vsega začetka.

Doma bržkone tudi niste brezbržni za to pot naših učiteljev. Zelite gotovo, da bi rodila uspehe, kakršne je dosegel pred nekaj meseci pevski zbor Glasbene Maticice. Mnoge, posebno iz vzgojiteljskih vrst in pa sorodnike udeležencev zanimajo nekatere podrobnosti s poti.

Neudobnost potovanja v vagonih, ki smo jih dobili v Ljubljani, je prvo noč iz Ljubljane do Beograda povečal mraz, ki je bil tako hud, da v vagonih, ki jih več ne kurijo, ni bilo mogoče spati. Tako je bilo za vse odrednje, ko smo zjutraj stopili na beograjske ulice, ki so v toplim solncu. Z razgledovanjem in sprehajanjem po mestu smo si segreli premržene kosti in ob 11. smo se s pospešenim osebnim vlakom odpravili dalje proti Nišu, kjer so nekateri izbrali daljši postanek vlaka in se v kočijah odpravili obudovat niško kaldromo.

Kakor je pokrajina že ob zlati Moravi peštra, se ta pestrost od Niša dalje ob Nišavi stalno stopnjuje. Struga reke je ponekod divje razdrapana, drugod pa spet utesnena od obeh strani s strmimi pečnami v ozek tok, da bi ga skoraj preskočil. Velike, moderne elektrarne in vespovsod razpredeno žično omrežje pričajo, da je ta dobrotna civilizacija našega stoletja našla pota tudi v te kraje naše mile domovine.

Carinsko poslovanje v Caribrodu je bilo naglo opravljeno. Pevci so izstopili in zapeli svoje geslo in nekaj pesmi. Ljudje so bili na moč hvaležni in bi radi še. Pa je bilo treba naprej, z nami so bili tudi že bolgarski železničarji. Večero se je. Vsi smo bili ob knjih, čakali smo, kako se bo svet izpremenil onstran meje. Nebo je bilo čisto, debela, svetla luna je sijala na pokrajino, ki jo je poslednja luč zarje izpreminjala v čudovitih žametnih barvah. Železničar nas je opozoril na nekaj belih kamenjev, ki smo jih minili in že smo se vozili po sosedni državi.

Na postaji v Kalotini polno ljudi. Cvetje pada skozi okna v wagone; pet majhnih otrok postajnega načelnika, vsi oblečeni v kosmate ovčje kožuške, ga meče. Podoba veselja, s katerim sprejemajo nas in našo pesem.

V Dragomanu nas pričaka Drago Supančič, ki je imel že nekaj dni pred nami dovolj dela, da je pripravil vse potrebno za pevce in spremljevalce. Vse, kar leze in gre, je bilo na peronu velike, lepe in snažne postaje, morda le nekaj manjše od ljubljanske. Tu nas je prvi uradno pozdravil podpredsednik Bolgarske prosvetne zveze, v kateri so vključeni vsi (26.000) nameščenci prosvetnega ministrstva, g. Georgijev s tajnikom g. Epitropovom in odbornikom g. dr. Tumparovom, za Zvezo narodnih zborov pa tajnik g. Aleksandev. Prisrčno nas je pozdravil tudi komendant mesta in obmejnih čet major g. Cankov. Na postaji je bil zbran ves učiteljski zbor mesta in so govorniki posebno poudarjali važnost in pomen medsebojnih učiteljskih stikov. Naši so razdelili precej Putnikovih prospektov o Ljubljani in se mi zdijo tak način propagande za naše kraje prav primeren in uspešen. Pred odhodom smo zapeli bolgarsko himno in naše geslo, fantovski zbor pa nekaj narodnih. Zastopnica učiteljskega ženskega pevskega zbora prof. Vasiljeva, ki je tudi prišla nasproti, je bila našim zvedavim dekletom v vseh pogledih na razpolago. Gospodične so nam vsem pripeljele dišeče bele rože z bolgarskimi trobojkami. Hitro so bile opravljene carinske zadeve in med potjo do Sofije smo bili obdarovani z najboljšimi bonboni in cigareti. Tudi brezplačne vozovnice za sofijško električno cestno železnico so nam dali. Mi pa smo za toliko pozornost dobrotnike oblegali in se skušali v pičli uri od njih naučiti bolgarskega jezika. Toda v tem besednem vojskovanju smo fantje podlegli. Dekliška zgovornost, vztrajnost, gorečnost in radovednost so bile tolike, da nas dekleta zdaj v bolgarščini daleč prekašajo in se nameravam odslej zmerom poslužiti njihovega znanja.

Uro pred polnočjo (Bolgari so za uro zgodnejši od nas) smo bili v Sofiji. Kljub

poznemu času je bil peron poln. Ko smo izstopili, je učiteljski ženski zbor iz Sofije pod vodstvom g. Boedjijeva zapel našo himno. Govorili so v pozdrav za odsotnega ministra prosvete pomočnik g. Slavčev, g. Vasilov za Prosvetno zvezo, g. Lekarski za občino, g. Teofilov za Zvezo narodnih zborov. Kratko se jim je zahvalil g. Adamič, posebno tudi našemu poslaniku ministru g. dr. Cincar-Markoviču, ki je bil osebno pri sprejemu. 200 pevcev narodnih zborov iz Sofije je zapelo geslo »Rodne pesmi«: »Rodna pesem nas druži na vek«, naši pa »Šumi Marica« in geslo.

Med gromkimi klici hura smo skozi gost špalir številnega občinstva prišli pred postajo: Porazdelili smo se v štiri avtobuse in se odpravili, dekleta v hotel Koop, fantje pa v Učiteljski dom in v hotel Elit. Od vseh potov so nas, vozilce se po ulicah, veselo pozdravljali. Na Ulici Marije Lujze nam je zastopila pot množica ljudi. Kljub pretekli polnoči so na ves glas zapeli: »Rodna pesem nas na vek...« in nam spet napravili prosto pot.

Drugo jutro smo se ob 9. zbrali pred Koopom in šli polagat venec pred spomenik narodnega junaka Levskega. Velik venec ima trakove v naših barvah: Narodnemu heroju UPZ 16. V. 1935. Kratko je izpregovoril o junaku šolski upravitelj g. Tavčar, zapeli so »Šumi Marica« in »Bože pravde«, zbralo se je mnogo naroda, reporterji so nas oblegali. Nato smo si ogledali spomenik carja Osvoboditelja, cerkev Aleksandra Nevskega, ki je zaprav hram bolgarske likovne umetnosti in stavbarstva, saj je v njej vsaka ped čista umetnost. Toliko lepega hkratu v eni cerkvi ni kmalu videti. Bili smo tudi v novi univerzi, etnografskem muzeju, ki je sotripin našega — ker se oba borita za prostor, v ruski cerkvi in drugod. Ta čas se je pomudila posebna deputacija zbora na našem poslanstvu in ministrstvu prosvete ter se zahvalila za pokroviteljstvo nad vso turnejo.

Popoldne so vsi spali, da bodo zvečer na koncertu spočiti. Dekleta prosijo, da sporočimo preko »Jutra« njihovim domačim, da so vse vesele in zdrave, naj nihče ne zameri, če bo dobil premalo pisanih pozdravov. Razglednica s poštno velja osem levov, in ti bi mogli s pogostim pisanjem močno narasti. Zato pošiljajo po »Jutra« pozdravov in poljubov vsakemu in jermas in še nekaj za dobro vago.

Koncert v nabito polni dvorani Oficirskega doma je bil prelepa manifestacija

Naši slavisti se pritožujejo zaradi slabega naraščaja, ki prihaja iz srednjih šol

Ljubljana, 19. maja. V slovanskem seminarju na univerzi je dopoldne zborovalo Slavistično društvo. Predsednik univ. profesor dr. Rajko Nahtigal je pozdravil vse navzoče in nato poročal o strokovnem delu društva, katerega namen je znanstveno izpopolnjevanje članov. Potrebno je dvigniti znanstveno zanimanje, posebno pa tudi strokovni nivo pri srednješolskih profesorjih. Društvo mora tako biti tudi univerzi na pomoč. Od leta do leta prihaja na univerzo slabši, strokovno nezadostno pripravljen naraščaj, ki tlači k tlom vse delo in tudi izpite. Slušatelji zlasti v jezikovnem pogledu enostavno ne morejo več z razumevanjem slediti predavanjem in v njem ter zadostiti zahtevam vseučilišča, pa se jih zato, kolikor le morejo, izogibljajo. Tako je umeti neverjetno veliko pomankajne lingvistične izobraženih slovenstov. Da se vsemu temu odpomore, bi bilo morda dobro, prirrediti vsako leto vsaj nekaj dni kratke požišne kurze za absolvirane slaviste v službi ali brez službe, kakor se je to prirejalo in se prireja na mnogih univerzah v tujini.

Predsednik je nato še v svojem obširnem programatičnem govoru iznesel razne zahteve in potrebe društva. Odbor je po daljšem razmotrivanju sklenil, da čimprej oživotvori lastno glasilo, in sicer s »Casopisom

ideje, v katere imenu je vsa tumeja; s posmijo je brat segel bratu v roko. Razpoloženje je bilo tako, da so naši krasno peli in je bila poslušavcev sama pobožnost, ki se je po vsaki pesmi prelila v prisrčno, glasno priznanje. Naša pesem je na mah osvojila srca vseh.

Med odmorom seveda uradno pozdravljamo in poklanjamo. Za Prosvetno zvezo je govoril g. Undžijev, ki je izročil za spomin prekrasno vazo z bolgarskimi narodnimi motivi in umetno vezan album s posvetilom, gđ. Vasiljeva je v imenu ženskega učiteljskega zbora izročila lepo vezan prapor, g. Stefan Vikanov je v imenu zbora »Gusle« izročil prave, obilno ornamentirane narodne gusle, g. Bojan Sokolov pa v imenu pevskega društva »Kavala« prav tako kaval (piščal), narodni instrument, vesele zrezljan v narodnem ornamentu. G. Aleksijev, tajnik Zveze narodnih zborov, je poklonil s trobojnico okrašeno mapo skladb bolgarskih mešanih zborov. Od »Kavala« so izročili pevovodji g. Pertoutu in skladatelju g. Adamiču, ki je bil na koncertu deležen prav posebne pozornosti, častna znaka društva. Naši so se zahvalili z geslom, po kratkem odmoru pa so nadaljevali spored. Po zaključku je občinstvo tako vztrajno in glasno zahtevalo dodatkov, da jim ni bilo mogoče odroči. Niso mogli z odra, preden niso ponovili in dodali nekaj narodnih, posebno Adamičev »Potkan ples«. Koncert so oddajali po radiu; morda ga je tudi doma kdo ujel v svoj aparat.

Od oficinskih so bili med drugimi prisotni naš poslanik g. Cincar-Markovič, glavni sekretar prosvetnega ministrstva g. Kazandžijev, predsednik Prosvetne zveze profesor g. Konzulov, predsednik Zveze bolgarskih zborov slepi komponist g. Petko Stajnov, največji sodobni bolgarski skladatelj g. Dobri Hristov, številni visoki oficirji, vse osebe našega poslanstva in drugi. Organizatorno je bila prireditev v rokah g. Cerdafonove.

Na banketu v Koopovi dvorani so govorili Kazandžijev, Konzulov, Supančič, Stajnov, Adamič, Asen Zlatarov za Bolgarsko-jugoslovensko ligo, peli so geslo in »Hej Slovanie«. Bilo je navdušenje, da ga ni mogoče popisati. Moraš biti prisoten, da spoznaš, da vidiš in slišiš, kakšen val navdušenja sproži lepa beseda.

Ker nisem glasbeni poročevalec, naj navedem izjavo g. Stajnova, da so pevci odlično predvajali težaven spored. Iz njega je dobil jasno sliko jugoslovanske, posebno slovenske umetne in narodne pesmi v tako zmiselni obliki, da si boljše zamisliti ne more. Po njegovi sodbi je to najboljši zbor, kar jih je čul peti, in je za prelepi večer pevcem iz srca hvaležen.

Po vsem doživljenem bodo naši s težkimi srci zapustili Sofijo, tisto Sofijo, o kateri so slišali včasih toliko hudih vesti, pa so jo spoznali za veliko, snažno, čisto zapadnoevropsko velemesto s srcem, ki ne zna biti drugače kakor slovansko.

obmejni komisariat na Raketu največ Avstrijev, Čehoslovakov, Francozov, Italijanov, Nemcev in Madžarov, najmanj pa Belgijcev, Bolgarov, Grkov in Holandcev. Vseh potnikov, ki so prišli, odšli ali tranzitirali je bilo 17.949. Od teh jih je tranzitno potovalo 7074 in sicer na progah: na progi Rakek-Maribor 1122, na progi Rakek-Kotoriba 2217, na progi Maribor-Rakek 1299, na progi Kotoriba-Rakek 2436 potnikov. Potnikov, ki so prišli ali odšli iz države skozi Rakek, je bilo vseh skupaj 10.875, od katerih je bilo po narodnosti: Jugoslovenov 291, Avstrijev 554, Belgijcev 34, Bolgarov 179, Čehoslovakov 1023, Angležev 263, Francozov 388, Grkov 81, Holandcev 17, Italijanov 1707, Madžarov 1826, Nemcev 240, Nordijcev 59, Švicarjev 121, Poljakov 81, Rumunov 671, iz ostale Evrope jih je bilo 66, iz Severne in Južne Amerike 158 in z ostalih kontinentov 86 potnikov.

V teh zadnjih dneh je skozi Rakek potovalo tudi nekaj znamenitejših osebnosti: 6. maja je s simplonom potoval skozi Rakek v Bukarešto bivši francoski ministrijski predsednik in zunanji minister Paul-Boncour, 7. maja zjutraj sta potovali s simplonom v Italijo bolgarska kraljica Ivana in italijanska princesa Mafalda, a večer se je s simplonom vračal iz Zeneve v Beograd naš delegat v Zenevi g. Fotič.

Takole potujejo, prihajajo in odhajajo vlaki in ljudje, malokdo se zmeni za vse to, vse je zase kakor meja in samo budno pero poročevalca beleži vse te drobne zanimivosti in čaka boljše vesti.

Akademija pmladka Jadranske straže s prve realne gimnazije

Ljubljana, 19. maja.

Kako vsestransko in plodovito je prizadevanje pmladkarjev JS, so danes popoldne pokazali dijaki in dijakinje I. državne realne gimnazije v dvorani Kazine, kjer so priridili res lepo uspešno akademijo pod pokroviteljstvom podbana g. dr. Otmarja Pirkmajerja in častnega damskega komiteja. Pririditev je otvoril z lepim pozdravnim nagovorom dijak Breznik Igor, v uvodu je pozdravil zastopnika podbana prosvetnega šefa g. Josipa Breznika, predsednico častnega damskega komiteja g. Pirkmajerjevo, senatorja g. Gregorina, prosvetnega inspektorja g. Vrhovnika in gospe profesorje. Poudarjajoč veliki napredek pmladke JS in prizadevanje mladih tjuvarjev Jadrana za veliko in močno Jugoslavijo, se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k današnji pririditvi, katere čisti izkupiček pojde v socialna namene siromašnih pmladkarjev.

Prva točka bi morala biti razvitej prapora. Zaradi odsotnosti g. podbana je pa izostala in je prvi nastopil moški oktet, ki je krepko in ubrano zapel Hajdrihovo »Jadransko morje« in Kocijančičevo »Vinski brat«, nato je Stritarjeva Nada zapela Adamičev »Jezdec« in »Uspavanko«, in dosegla vse, sicer na preštevne publike, zaslužno priznanje. Prav tako Sever Marko, ki je ob spremljanju klavirja zaigral na violino Drdlovo »Serenado« v A-duru. V predzadnji točki je spet nastopil moški oktet, nato so pa zavzeli svoje prostore že težko pričakovani mladi harmonikarji, ki so, izpopolnjeni z violini, klarineti in klavirjem, sestavljali kar cel orkester pod vodstvom priznanega glasbenega pedagoga profesorja g. Pavla Rančigaja, ki je za to akademijo nastudiral prav vse glasbene točke.

Naj je mnenje tega ali onega o harmoniki kakorkoli omalovažujoče, profesor Rančigaj je že nekajkrat nesporno dokazal, da je ta ljudski instrument izvrstno vzgojno sredstvo v glasbenom pouku in da v nikakem pogledu ne škoduje »umetnosti«, temveč jo celo pospešuje. To so pokazali prav danes pmladkarji JS s I. državne realne gimnazije, ki goje pod vodstvom svojega profesorja glabe poleg petja in harmonike prav vse instrumente in je marsikomu bila harmonika nekakšen most do težkega instrumenta. Vse pesmi, narodne kakor umetne, ki so jih izvajali na današnji akademiji Rančigajevi harmonikarji, so bile sijajno podane in priznanje, s katerim niso varčevali ne mladine ne odrasli, je prof. Rančigaj, prav tako kakor igralci, v polni meri zaslužili. Tako se je ta zbor harmonikarjev predstavljal kot vsega upoštevanja vredno muzikalno telo, ki podobnim pririditvam, kakršna je bila današnja, povsem ustreza. Treba je pripomniti, da uživa danes I. drž. realna gimnazija po zaslugi profesorja Rančigaja nedvomno prvenstvo glede muzikalne razgibanosti dijakov, med katerimi je nekaj resnih talentov. Med harmonikarji sta zlasti ugajala solista petletni Cekada Andrejček, ki je gostoval in trinaestletni dijak Kosec Pavel. Kljub mladosti instrument si jaino obvlada in sta vsak s svojo harmoniko nudila vsem izreden užitek. — Za vzgojno delo kot profesorju glabe je treba Rančigaju iskreno čestitati, zlasti še za njegov današnji uspeh.

Po zadnji točki se je razvila lepa dijaška zabava s plesom, ki so se je udeležili tudi nekateri vzgojitelji in zastopniki prosvetnih oblastev in JS.

Bitka med beraci

Škofja Loka, 19. maja.

To je zgodba prav posebne vrste. Škofjelčanom se je nudil v soboto zjutraj čuden prizor. Orožniki s Poljan so privedli v zapore okrajnega sodišča v Škofji Loki kar šest možakov, samih beracev, šepavih in z drugimi telesnimi napakami.

Zadeva je bila takale: V četrtke so imeli v Poljanah birmanje. Kakor je ob takih prilikah običajno, se je zbralo tamkaj, oobito pa okrog cerkve tudi dovolj pro-

stjakov, ki so na ta ali oni način trkali na dobrotna srca botrov in botre. Dan se je že nagibal h kraju, ko sta zavist in nevoščljivost izzvali med beraci prepri in prepet, ki se je izpremenil v pravcato bitko.

Beraci so se spoprijeli na odprti cesti in se pošteno obdelavali. V akcijo so stopile bergije, palice in vse, kar je bilo pri roki. Zaušnice so padale na desno in levo. Vso tragikomično produkcijo pa je obenem spremljalo silno vpitje. Beracijski bratci so bili videti vsi skupaj pošteno nasekani. Pač znamenje, da dobrota na svetu še ni izumrla.

Bogve, kako bi se bilo to nenavadno berasko »birmovanje« končalo, da ni nastopila splošna reakcija. Enega prepečev bodo morali najbrž prepeljati v bolnišnico. Tudi drugi junaki so dobili znatne poškodbe in so prispeli vsi povezani z buškami in ranami v Škofjo Loko, ki jim bo razsodila njihove pravice.

Koncert najboljšega bolgarskega zbora

Ljubljana, 19. maja.

V torek ob 20. bo v dvorani Uniona koncert najboljšega bolgarskega pevskega zbora, ki nastopa pod imenom Narodni zbor pri katedralni cerkvi sv. Trojice iz Ruse. Pod vodstvom dirigenta Ivana Sorokina, ki je eden izmed najboljših ruskih zborovskih dirigentov, bo izvajal vrsto bolgarskih in ruskih umetnih in narodnih pesmi. Posebno opozarjamo na venec bolgarskih narodnih pesmi, ki ga je napisal Vukorešljev. Skladatelj Vukorešljev je bil lani ob binokostih s Plovdivčani v Ljubljani. Je eden izmed prvih in največjih zbirateljev bolgarske narodne pesmi ter je sam zapisal in izdal preko 3000 bolgarskih narodnih napevov. Dalje opozarjamo tudi na izvajanje ruske narodne pesmi Dvanajst razbojnikov. Ta narodna pesem je vsem v najboljšem spominu izzza koncertov donskih kozakov pod vodstvom Sergija Jarova. Bolgarski koncert bo izredno zanimiv, saj so pevci na najboljšem glasu. Zato pričakujemo, da bo ljubljansko koncertno občinstvo napolnilo veliko koncertno dvorano Unina. Prodaja vstopnic v naprej po običajnih cenah v Matici knjigarni.

Iz vlaka je padla

Ljubljana, 19. maja.

Tik postaje na Brezovici pri Ljubljani se je danes popoldne pripetila huda nesreča, katere žrtev je postala 19-letna hči progovnega čuvaja Jelka Čotova. Mladenka se je peljala z vlakom, ki odhaja popoldne iz Ljubljane, domov. Stala je zunaj na hodniku in se pred postajo pomaknila tik do vrat. Ko je bil vlak še v polnem diru, se je Čotova naslonila na vrata, ki so bila le priprta, in je zdajci v loku zletela iz drvečega vlaka na tla kraj proge. Pozneje, ko se je vlak ustavil, so našli mlado ponesrečenko s hudo razbito glavo in še drugimi poškodbami.

Z reševanjem avtom so jo, kar se je dalo hitro, prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so jo zdravnik takoj pregledali. Ugotovili so, da ima poleg zunanjih tudi hude notranje poškodbe. Njeno stanje je tako nevarno, da se je bati najresnejšega.

Iz Pariza v Madrid v 3 urah 40 minutah

Na pariškem letišču Le Bourget so te dni otvorili novo zračno progo Pariz—Madrid. Dvomotorno letalo Douglasovega tipa je preletelo razdaljo med francosko in špansko prestolnico v 3 urah 40 minutah. Promet na tej progi je vzel v zakup neki francosko-španski letalski konsorcij.

Radio

Ponedeljek 20. maja

LJUBLJANA 12: Magistrov trio na ploščah. — 12:45: Poročila. — 13: Čas, vreme, obvestila. — 13:15: Magistrov trio na ploščah. — 14: Vreme, spored, borza. — 18: Zvoki iz Ukrajine (plošče). — 18:20: Zdravniška ura (dr. B. Magajna). — 18:40: Čas, poročila, spored obvestila. — 19: Schumannove pesmi poje ga. Josipina Sivec. — 19:30: Nacionalna ura: Kako negujemo in zdravimo tuberkuloznega otroka (dr. Matija Ambrožič, iz Beograda). — 20: Prens iz beograjske opere. V 1. odmoru: Poročilo akademske akcije za izpopolnitev univerze, v 2. odmoru: čas, poročila, spored.

BEograd 16:30: Klavirski koncert. — 17: Orkester. — 19: Plošče. — 20: Prens opere iz Nar. gledališča. — ZAGREB 12:10: Plošče. — 17:15: Pevski koncert. — 20: Prens opere iz Beograda. — PRAGA 19:30: Kabaretni program. — 20:45: Pevski koncert. — 21: Radio montaža po Hugojevem romanu »Notre Dame de Paris«. — 22:15: Plošče. — BRNO 19:30: Program kakor v Pragi. — VARSAVA 20: Lahka in plesna muzika. — 21:10: Sodobna komorna glasba. — 22:15: Orkester. — 23:05: Plošče. — DUNAJ 11:30: Plošče. — 16:10: Iz zvočnih filmov. — 17:40: Majski dan v pesmi. — 19:30: Program po napovedi. — 20: Lahka godba. — 20:50: Nove francoske skladbe za orkester. — 22:10: Suppéjev spominski koncert. — 23:45: Jazz. — BERLIN 19: Plesne melodije. — 20:20: Zabaven program. — 21:30: Recitacije. — 22:30: Melodije za lahko noč. — KÖNIGSBERG 20:15: Operetni večer. — 22:45: Concert orkestra. — STUTTGART 19: Skladbe za violino in klavir. — 20:10: Zvočne raritete. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — 23:30: Melodije o spanju in sanjah. — 24: Nočni koncert. — RIM 17:30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20:50: Koncert po željah

Diplomati, vlaki in meja v luči podeželskega poročevalca

Rakek, v maju. Predstavljajte si čisto navadno, bajtarsko notranjsko vas, ki je bila še pred nekaj desetletji polna neke starinske, fevdalne graščinske preteklosti ob vnožju javorniškega grebena, koder je svoj čas gospodaril presvitli knez Windischgrätz, danes pa je tu ob nekdanji slavni Južni železnici Dunaj-Trst važna obmejna postaja, važna središčna točka vse Notranjske, h kateri se steka vse njeno gospodarsko, prosvetno in politično življenje in je kakor malo prometno pristanišče in — okno v svet.

V tem, nekdanj neznanem brezpomembnem notranjskem kraju, v katerem se ni kdaj prej nikdar ustavljal brzi vlak ali simplonorient ekspres, se danes križajo in ustavljajo mednarodni vlaki, v katerih potujejo inkognito razni člani vladarskih hiš, diplomati in ljudje najrazličnejših poklicev z vseh kontinentov sveta: ameriški

bankirji, ministrijski predsedniki od danes in jutri s svojimi tajniki, madžarski veleposelniki, industrijci, baroni, grofje, mednarodni pustolovci, delničarji, filmski zvezdniki, direktorji, izseljenci, profesorji, kirurji, inženjerji, trgovci in mlado poročenci kam v Benetke.

Taka obmejna postaja pa je samo bežna, trenutna točka v filmu, kakršnega smema spomin internacionalnega potnika na progi Paris-Milano-Trst-Ljubljana-Beograd-Sophia-Stambul, ki se ustavi tu samo za deset ali dvajset minut, da mu obmejni finančni in policijski organi pregledajo prtijago in potni list, ali da mu natakur bufeta take obmejne postaje prinese na pladnju: vino, pivo, cigarete in črno kavo in potem spet vse izgine nekam v neznanu z vsemi svojimi tisočeriimi usodami in zanimanji. Tu gre vse mimo in se morda nikdar več ne povrne. Vse gre točno, kakor kaže vozni red na steni postajne čakalnice. Vse to odhajanje in prihajanje pa natanko beleži samo statistika obmejnega komisarijata.

V mesecu maju se v potniškem prometu začena prav za prav že prava letna sezona, ko se razgiblje mednarodni turizem in se zbude iz zimskega spanja petični letoviščniki in izletniki, da potem poromajo po svetu in si tako za pomirjenje živcev, ki jim jih preti uničiti današnja civilizacija, in za oddih privoščijo riviero ali kako letovišče. Ze v aprilu je bil znatno opazen porast v potniškem prometu, ko je potovalo za 6000 več potnikov kakor v marcu. V tem pogledu je obmejna postaja, kakršna je Rakek, pravo merilo o dviganju in padanju potniškega prometa.

Poleg Jugoslovenov je potovalo skozi

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Danes ob 4., 7.¼ in 9.¼ premiera sijajnega vefilma

POT DO SRCA

CHARLOTTA SUSA — HANS SÖHNKER — KURT VESPERMANN

To delo je polno razkošnega veselja, smeha, zabave, petja in šale.

Dopolnilo: Paramountov žurnal prinaša svečanosti v Londonu in zaključek svetega leta v Lourdu.

Miška Micky

Blago srce naše ljube soproge, mamice, tašče, sestre, svakinje in tete, gospe

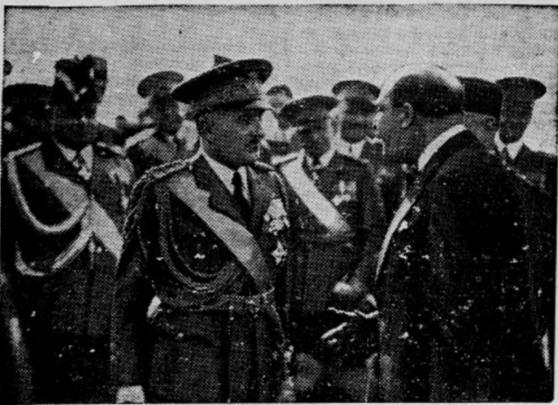
ADOLFINE ZOR roj. Jakše

je po kratki in mučni bolezni prenehalo biti dne 19. t. m. ob 5. zjutraj. Pokopljemo jo danes 20. t. m. ob 17. uri in jo spremimo iz mrtvaške veže splošne bolnišnice.

Žalujoci.

Dogodki po širnem svetu

General Denain v Italiji

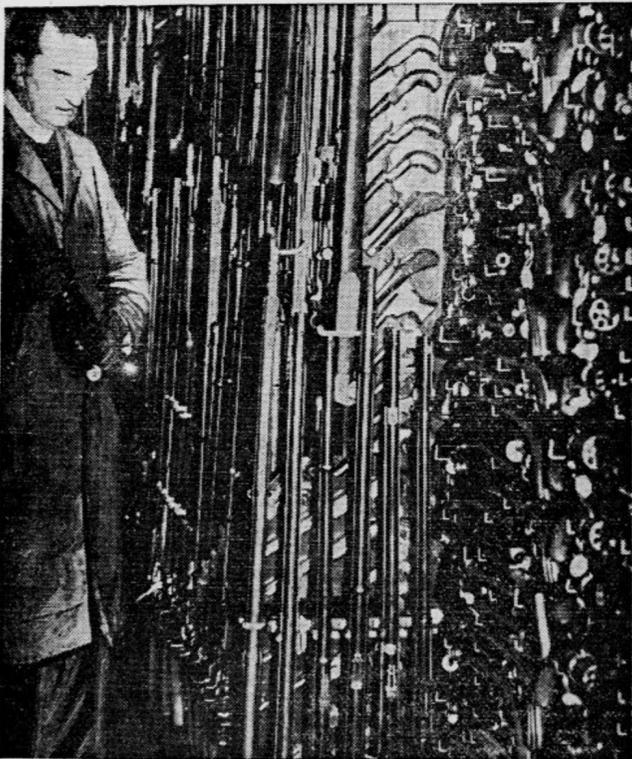
Francoski letalski minister general Denain je obiskal Italijo, kjer je podpisal konvencijo o francosko-italijanskem civilnem letalskem prometu. Na sliki vidimo sprejem Denaina, ki ga je sprejel italijanski general Valle

Gasilci ob plinskem napadu

V Parizu so vprizorili te dni fingiran napad iz zraka s plinskimi bombami. Sodelovali so tudi gasilci, ki so nastopali v plinskih maskah

Orožje iz svetovne vojne

Neki Anglež, ki ima veselje, dovolj časa in sredstev za takšne reči, je sestavljal muzej orožja, ki so ga uporabljali v svetovni vojni. Zbirka je zelo poučna

Anton Čehov:

Ženo je našel

Nekega dne, ko višji sprevodnik Nikolaj Stičkin ni imel službe, je bila pri njem v stanovanju Ljubova Grigorjevna, primerno rejena, okroglo štiridesetletna dama, ki se je pečala z ženitovanjskim posredovanjem in raznimi drugimi posli, o katerih ljudje ne govorijo radi glasno. Stičkin je stopal po sobi gor in dol nekoliko v zadregi, vendar z resnim, odločnim in stroгим obrazom; kadil je cigaro in govoril:

»Prav zadovoljen sem, da sem se seznanil z vami. Semjon Ivanovič vas mi je priporočil, češ da mi boste mogli pomagati v delikaten, a zelo važni zadevi, ki se tiče moje življenjske sreče. Stejem že dvainpetdeset let, Ljubova Grigorjevna; to je starost, ko imajo zelo mnogi ljudje že odrasle otroke. Imam dobro državno službo. Čeprav moji dohodki niso hudo veliki, vendar bi lahko ob svoji strani preživljal še ljubljeno bitje in nekaj otrok. Zaupam vam, da imam ne glede na plačo še denar v banki — prihranek mojega solidnega življenja. Sem trezen mož in ljubim red, da bi mogel biti mnogim za zgled. Samo dve reči mi nedostajata: lastno ognjišče in življenjska družica. Živim življenje nemirno po svetu se potikajočega cigana: zdaj sem tu, zdaj sem tam; ne poznam zadovoljnosti in nimam nikogar, s komer bi se lahko poročil. Če zbolim, ne bo pri meni nikogar, ki bi mi prinesel vsaj kozarec vode. Razen tega bolj spoštujete oženega moža... Spadam med izobražence in denarnim težav nimam, a vendar sem samotar, prav kakor katoliški

duhovnik. Zato je moja srčna želja, da bi se zvezal z žensko, to se pravi, da bi se oženil z dostojno, spoštovano osebo.

»Prav je tako!« je z vzdihom pripomnila ženitovanjska posredovalka.

»Živim sam zase in ne poznam ljudi v mestu. Kam naj torej grem in koga naj vprašam za svet, če so mi vsi ljudje tuji? Zavoljo tega mi je svetoval Semjon Ivanovič, da se posvetujem z ženo, ki deluje na tem področju kot specialistka in izvršuje poklic, ki ustanavlja soljudem srečo. Zato vam iskreno prosim, Ljubova Grigorjevna, da mi nudite svojo pomoč pri oblikovanju moje življenjske usode. Poznate vse za možite sposobna ženska bitja v mestu, zato vam ne bo težavno, priskrbeti mi nekaj primernega.

»To bi že mogla...«

»Pijte vendar! Prosim vas najprijazneje.«

Z živahnim gibom je ponela ženitovanjska posredovalka kozarec k ustom in iznila, ne da bi skremžila obraz.

»To bi že mogla.« je ponovila »Toda kakšno nevesto si želite, Nikolaj Nikolajevič?«

»No, kakršno mi prinese usoda.«

»Gotovo, to je odvisno od usode; a vendar ima vsak možki svoj okus. Enemu so všeč ognjolaske, drugemu plavolaske.«

»Poslušajte Ljubova Grigorjevna.« je menil Stičkin med resnim vzdihom. »Soliden mož z utrjenim značajem sem. Zame prideteta lepota in sploh zunanost šele v drugi vrsti v poštev, zakaj, recite mi, kaj imate

Ob zaključku svečanosti

Teden dni so trajale angleške svečanosti ob srebrnem vladarskem jubileju kralja Jurija V., ki je slavil konec na koncu dejal z veseljem »Zbogom!«

Kljukasti križ, tehtnica in meč

so simbolični znaki nemških juristov sedanjega režima

Holandska kraljica v Belgiji

Holandska kraljica Viljemina je prispela s svojo hčerko, prestolonaslednico Julijano v Bruselj, kjer bosta obe gostji belgijskega kralja in kraljice. Na kolodvoru v Bruslju se je ob njenem prihodu zbrala množica ljudstva, ki jima je vzklikala v pozdrav. Belgijski kralj in kraljica sta takoj sprejela kraljico in prestolonaslednico Holandske v dvoru.

Skesani tat

V predmestju Prage je te dni neznan vlomilec izpraznil ordinacijsko sobo nekega zdravnika, kateremu je odnesel vse, kar je mogel ukrasti. Dober dan po tatvini je neznan možki glas poklical zdravnika po telefonu in mu javil, da se tat kesa svoje-ga dejanja. Zdravnika je prosil, naj gre kakšnih 150 korakov daleč od svoje vile, kjer bo našel vse ukradene predmete. Zdravnik je to storil in našel na označenem kraju vse, kar mu je prejšnji dan odnesel neznan prijatelj.

Moč in ideali

Francooski zunanji minister Laval je zadnjič v nekem govoru dejal, da bi bila ljudstva, ki so ustvarila različne kulture, še vedno živa, če bi ne pozabljala tolikokrat na svojo dvojno dolžnost: biti močna, da se lahko ohranijo, in človeška, da si lahko pridobije simpatije. Današnje krize so samo posledica tega, da ljudje zamerjajo eno ali drugo teh dolžnosti. Ljudstvo niso velika samo po svoji oborožitvi, kajti materialno moč je mogoče uničiti. Treba je namreč, da izpolnijo svoje poslanstvo z nadvlado idealov in nesebičnimi čustvi nad stesnimi strastmi in sebičnimi nagoni. Ljudstva imajo vsa isto pravico do življenja in varnosti, a tudi do bogastva in lepote.

Ženitveni slepar

Izdajal se je za vse, kar nikoli ni bil: za švicarja, Jugoslavana, novinarja in doktorja

Pustolovcem so danes vrata v svet široko odprta. V neki dunajski kavarni se je pred kratkim neka vdova seznanila s čednim, dasi reвно oblečenim možkim, ki se ji je predstavil za dr. Franza Lembacherja, novinarja in urednika dveh

velikih švicarskih listov. Znanje se je poglabljalo, vdova je novemu znancu prepustila vse obleke svojega moža in kmalu jo je namestu raztrganega partnerja spremljal po kavarnah eleganten možki. Ker pa je bil Lembacher brez denarja, ga je morala vdova podpirati tudi z denarjem. Spremljevalec ji je na ta način porabil skoro 30.000 Din.

Ko je bil oblečen in sit, se je začel Lem-bacher

ozirati po drugih ženskah. Vdovi to seveda ni bilo prav. Nekega dne ga je srečala na cesti in poklicala stražnika. Na policiji je dr. Lembacher izjavil, da ni švicar, marveč jugoslovenski državljan in tudi dopisnik jugoslovenskih listov. Priznal je pa, da je izvil vdovi par tisoč šilingov z oblubo, da jo bo vzel za ženo.

Ko je prišel slepar kmalu nato pred sod-nike, ki so mu temeljito izprašali vest, se je izkazalo, da ni niti doktor, niti Lem-bacher. Piše se Laibacher in

ni bil nikoli novinar. Nikoli ni videl Švice, niti Jugoslavije, na Dunaj se je pripeljal iz Steina ob Donavi, živel pa je od tega, kar je prisleparil pri lahkovernih dušičah, ki so si želele prijetnega možička.

ŠAH

Priloge za match med reprezentancama dravske in savske banovine, ki se bo vršil dne 2. junija v Ljubljani, so v polnem teku. Tekme se bodo na prvih deskah udeležili tudi naši mednarodni mojstri. Sestavo moštva savske banovine je prevzel odbor Jug. šah. saveza v Zagrebu.

V kopalnici Zoppot, na ozemlju svobodnega mesta Gdanska, se bo vršila v juliju zanimiva tekma med reprezentancami Nemčije, Poljske in Švedske. Vsaka država bo postavila moštvo po 10 do 12 igralcev, med katerimi bodo tudi vsi vodilni mojstri sodelujočih držav.

Pariški mojster Snosko-Borovski namerna na svoji turneji po vzhodni Evropi v juniju obiskati tudi Jugoslavijo.

V Curihu je v teku majhen mojstrski turnir, ki se ga udeležujeta tudi gosta Elis-kases in dr. Seitz. Dva kola pred koncem vodi Elis-kases z 8 točkami (100%). Slede Grob 6½, dr. Seitz 6, dr. Stähelin, Henssler 5 itd.

Prvenstvo Moravske Ostrave je osvojil mladi češki mojster Jan Foltys, ki je dosegel 10 točk iz 11 možnih.

Na turnirju za prvenstvo Prage je stanje po 12. kolu: Pelikan 9½ (2), Opočensky 8 (3), Runza 6½ (2), Grgurič 6 itd. Prvak Prage bo igral koncem maja na »Kraljici Marije« ob priliki vožnje po Sredozemskem morju match s prvacom Splita. Splitsko prvenstvo si je na nedavno končanem turnirju pridobil g. Popović.

Na turnirju v Margateu se je Capablanci posrečila proti Thomasu revanža za poraz, ki ga je o božiču v Hanstingu po angleškem prvaku utrpel. Partija je bila igrana v zadnjem kolu in Capablanci je zmagal šele po zanimivi, trdovratni borbi.

Pol-indijska obramba.

Beli: Capablanca. Črni: Thomas.
1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 e7—e6
3. Sg1—f3 Lf8—b4+

Teorija otvoritev na podlagi analiz čisto izpreminja mnenje o vrednosti posameznih variant. Sedaj velja ta poteza kot dovolj dobra za izenačenje.

4. Lc1—d2 Tudi Sbd2 se čisto igra. Dd8—e7
5. g2—g3 b7—b6
6. Lf1—g2 Lc8—b7
7. 0—0 Lb4: d2

Sedaj črni mora vzeti, ker sicer beli igra Lg5 in začne potem z a3 nadlegovati črnega lovca.

8. Sbl: d2 Dolgo časa je veljalo Dd2: kot bolje, da pride lahko beli damski skakač na c3. Vendar ni razvidno, kakšne nevarnosti naj bi črnemu po 8. Dd2: 0—0. 9. Sc3, Se4 grozile. Zato beli poskuša zopet starejšo potezo, ki vodi vsaj do zapletljajev v srednji igri.

8. — — — d7—d6 To pa je majhna nepredvidnost, ki jo Capablanca na zanimiv način izkoristi. Pravilno je bilo 0—0, 9. Dc2, d6, 10. e4, Sbd7, 11. e5, de5: 12. Sg4!

9. Dd1—a4+! Važna vmesna poteza, preden gre dama na odrejeno polje c2.

9. — — — c7—c6 Izbira je bila težka. Na Dd7 ali Lc6 igra beli Dc2. V prvem slučaju se bo morala črna dama zopet umikati, da napravi ska-

kaču prostor, v drugem bo dal lovec ob pri-liki tempo za napredovanje belih kmetov. Najzanimivejša bi bile variante po Sbd7, Sledilo bi 10. e5!, de5: bc5: bc5: (De5:?, 12. Tc1 itd.), 12. Da5. Beli bi imel majhno pozicijsko prednost, vendar bi bila to za črnega še najugodnejša možnost. Po igrani potezi pa prevzame res beli inicijativo.

10. e2—e4 0—0
11. e4—e5 Sf6—e8
Izsiljeno, ker bi po zamenjavi na e5 postal polje d6 preslabo, ko je črni že vlekel c7—c6.

12. Tf1—e1 c6—c5
13. e5: d6 Bolje bi bilo pač 13. d4—d5!, na pr. ed5:?, ed6: in beli zaradi ogrožene pozicije Se8 prodre. Tudi de5: bi bilo zaradi Se5: in eventualno Sc6 slabo. In na Sbd7 bi že enostavno Td1 delalo črnemu preglavice.

13. — — — Se8: d6
14. d4: c5 b6: c5
15. Da4—a5

Mesto prej omenjenih zapletljajev si je Capablanca izbral varianto, ki mu zagotavlja majhno pozicijsko prednost. Točka e5 je seveda slaba, bela dama pa ogroža tudi črno damsko krilo, ki je še malo razvito.

15. — — — Sb8—d7
16. b2—b3 Tf8—d8
17. Ta1—d1 Ta8—c8

Črnemu zmanjkuje potez. Beli sedaj sicer res ne sme vzeti na a7 zaradi Ta8, lahko pa z mirno igro svojo pozicijo še ojači.

18. Sd2—f1 a7—a6
Prej ali slej bi bila ta nova slabitev le potrebna, grozi na pr. Sb4.

19. Sf1—e3 Sd7—b8
Neprijetni grožnji Sd5 se z Df8 tudi ni bilo mogoče prav izogniti, ker bi beli po-tem prišel s podvojitvijo trdnjav do oblasti nad d-linijo.

20. Se3—d5 De7—f8
21. Sd5—b6 Tc8—c7
22. Sb6—a4 Td8—c8

Ravno je črni še mogel braniti ogrože-nega kmeta.

23. Sf3—e5! Tudi drugi skakač gre nad kmeta.

23. — — — Lb7: g2
24. Kgl: d2 Sd6—f5
25. Se5—d3 Df8—d6?

Doslej se je črni v težki poziciji dobro branil. To pa je napaka, ki izgubi kmeta in partijo. Pravilno je bilo Sd4 in beli niti ne bi mogel vzeti na c5, niti ne bi v 26. Sb6, Td8, 27. Sd5, Tc6 mogel takoj odločiti partije.

26. Sd3: e5 Dd6—c6+
Ni šlo več Tc5: , ker bi po 27. Sc5: , Tc5: (De5:?, 28. Td8+) 28. Td6, Ta5: sedaj prišlo 29. Td8 mat.

27. Kg2—g1 h7—h5
Zadnji poskus obupnega napada.

28. Sc5—d3 h5—h4
29. Sd3—e5 De6—b7
30. Da5—b6 h4: g3
31. h2: g3 Db7—a8
32. Td1—d8+!

Odloči hitro.

32. — — — Tc8: d8
33. Db6: c7 Td8—f8
34. Sa4—b6
Črni se vda.

Lep mat dami, kakor se ga v praktični partiji redko vidi. Vasja Pirc.

S podmornico na severni tečaj

Sir Hubert Wilkins je potrdil vesti, da pripravlja novo ekspedico na severni tečaj s podmornico. Izjavil je, da bo absolviral to vožnjo v popolnoma novi podmornici, ki bo napravljena po njegovih načrtih. Podmornica ob dograjenosti do prihodnjega poletja.

nila ženitovanjska posredovalka.

»Pijte vendar! Prosim vas najprijazneje.« Molčala sta kakih pet minut. Ženitovanjska posredovalka je vzdihovala in pogledovala višjega sprevodnika postrani. Zdajci je vprašala:

»Kaj sem že hotela reči... hm, hm... Ali imate še kakšne druge želje, dragi gospod? Ponudim vam lahko izvrstno blago. Recimo Francozinjo, tudi Grkinjo. Obe sta nekaj finega.«

Višji sprevodnik je trenutek premišljeval, potem je rekel:

»Ne, hvala. Ker vidim, kako zelo mi želite ustreči, mi dovolite vprašanje: koliko pa dobite za prizadevanje pri nabavi ne-veste?«

»Ne zahtevam mnogo. Dajte mi petin-dvajset rubljev in blago za eno obleko, kakor je to v navadi, pa bom zadovoljna. Za doto pa se posebej plača; to pride na drug račun.«

Stičkin je sklenil reči nad prsmi in molče premislil. Nato je vzdihnil in dejal:

»Zelo drago je.«

»Prav nič ni drago, Nikolaj Nikolajevič! Prej, ko je bilo še mnogo porok, je bilo zdaj pa zdaj tudi ceneje: a v današnjih časih — koliko zaslužimo? Če v kakšnem srečnem mesecu znaša dohodek petdeset rubljev, se lahko zahvalim svojem Stvarniku. A ta dohodek potem ne večini niti ne izvira od porok, dragi gospod!«

Stičkin je presenečen pogledal ženitovanjsko posredovalko in skomignil z ramami.

»Hm... Petdeset rubljev. Pravite, da je to malo?« je vprašal.

»Seveda je malo! V prejšnjih časih sem zaslužila pogosto po več kakor sto rubljev.«

»Hm... Ne bi nikdar mislil, da se s takimi opravili da zaslužiti tak znesek. Petdeset rubljev! Mnogo mož ne zasluži toliko. Pijte vendar! Prosim vas najprijazneje...«

Ženitovanjska posredovalka je izpila. Stičkin jo je molče ogledoval od glave do nog in napolned rekel:

»Petdeset rubljev... To je šest sto rubljev na leto... Pijte vendar! Prosim vas najprijazneje... Veste, Ljubova Grigorjevna, s takimi pogoji bi vam ne bilo težavno, svoji lastni osebi priskrbeti moža.«

»Sebi?« je odvrnila ženitovanjska posredovalka. »Jaz sem že stara žena...«

»Ne, ne... Kakšno lepo postavo imate... in poln, bel obraz... in vse drugo.«

Ženitovanjska posredovalka je prišla v zadrego. Tudi Stičkin je bil v zadregi. Vsedel se je poleg nje.

»Prav zelo ste še lahko všeč kakemu moškemu,« je rekel. »Če dobite resnobnega, poštenega, varčnega moža, mu pri njegovi plači z dodatkom vašega zaslužka celo lahko zelo ugajate in živite z njim v najlepši duševni skladnosti...«

»Česa mi vsega ne poveste, Nikolaj Nikolajevič...«

»Zakaj ne? Res ne vem...«

Sledil je kratek molk. Stičkin je še sumno vsekaval. Ženitovanjska posredovalka je zardela, ga sramežljivo pogledala in vprašala:

»Koliko pa dobivate plače, Nikolaj Nikolajevič?«

»Jaz? Petinšestdeset rubljev ne upošteva darov. Razen tega imamo dohodek še od lojevih sveč in od zajcev.«

»Kaj hodite na lov?«

»Ne. Zajce imenujemo pri nas potnike,

Sportna nedelja

Primorje si je priborilo dve točki

Kljub zmagi nad sarajevsko Slavijo ostanejo črno-beli na zadnjem mestu — Po dve točki sta odpadli tudi na Baska, Hajduka in BSK, po eno pa na Gradjanskega in Concordio

Osmo kolo v nacionalni ligi je bilo kompletno. Na petih igriščih se je deset moštev potegovalo in borilo za važne točke. Štiri moštva so zmagala, od teh tri na domačih tleh: Primorje: Slavija 3:1, BASK: HAŠK 3:2, Hajduk: Jugoslavija 5:2; BSK je šel na tuje po pike in jih srečno prinesel domov (Slavija 0: BSK 1:3); Concordia je na svojem igrišču z lokalnim rivalom podelila piki 1:1.

Upoštevaajo tudi rezultat BSK: BASK 4:3, ki je bil dosežen med tednom, se je tablica le malo spremenila. Vrh je ostal nespremenjen, prav tako tudi dno. Spremembe so nastale le od tretjega do petega mesta.

Črno-beli se s svojo zmago niso pomaknili z zadnjega mesta, ker je z ene strani odnesel Gradjanski Concordio eno točko in je z istim številom točk, toda z boljšim količnikom pred našimi; z druge strani pa je državni prvak zmagal v Osijeku in ohranil distanco. Vendar so naši ohranili stik s svojimi spredniki in ko bodo imeli za sabo deset tekem, kot jih imata obe Slaviji, se utegne še marsikaj spremeniti. Hajduk je prepričevalno potolkel tudi Jugoslavijo in se z eno piko več odtrgal od

Concordije, tako da je zdaj gladko v vodstvu. Ima pa že devet tekem za seboj.

Concordia je ostala tudi s samo eno piko na svojem drugem mestu. Vendar je dosegljiva celo še za BSK in za svojega rivala Gradjanskega, ker imata tri tekme manj od nje.

Jugoslavija je morala s tretjega na četrto mesto, HAŠK s četrtega na peto. Prehitel ju je BASK z boljšim količnikom.

Obe Slaviji sta ostali na svojih mestih, imata pa največ odigranih tekem in ni verjetno, da se bosta do konca držali tako visoko. Ob prvi priliki jo bosta prehitela i BSK i Gradjanski, še Primorju se lahko posreči, da v treh tekmah izgleda razliko.

Do prihodnjih borb je tablica sedaj taka:

Hajduk	9	5	2	2	35:12	12
Concordia	9	3	5	1	13: 8	11
BASK	8	4	1	3	22:16	9
Jugoslavija	7	4	1	2	16:12	9
HAŠK	8	4	1	3	14:12	9
Slavija S.	10	3	1	6	16:25	7
Slavija O.	10	3	1	6	13:32	7
BSK	6	3	0	3	13:10	6
Gradjanski	6	2	1	3	6:10	5
Primorje	7	2	1	4	8:19	5

Primorje : Slavija S 3:1 (0:1)

Primorje: Logar—Hassl, Bertonec I—Zemljak, Slamič, Boncelj—Janežič, Pupo, Makovec, Bertonec II, Zemljčič.

Slavija: Bosnić—Pavičič, Spajič—Eugenić, Djurović, Kranje—Stanković, Marić ŠL, Rajčić, Marić M., Dugonjić.

Pred 1500 gledalci je šla v sceno borba, o kateri se ni moglo vnaprej reči ne to ne ono. Kislo vreme je privedlo pogodovale, saj se ljudje niso imeli kam dati; tako so prišli gledat borbo za državne točke tudi oni, ki pridejo samo na največje nogometne praznike. Nemara pa je marsikoga privlekla tudi trdna zavest, da bodo tokrat domači zmagali. Ljudje hočejo videti uspeh. Toda, kakor rečeno, o tej borbi so mogli le največji optimisti domnevati, da jo bo naše moštvo spravilo srečno pod streho. Pred dvema letoma je isti protivnik našemu moštvu odnesel obe točki iz Ljubljane. Morda bi bila tudi letos našim predla bolj srda, ako bi bili prišli Sarajljevi v Ljubljano s svojo kompletno prvo četo. Neglede na vse to — točki sta ostali doma in so imeli prav oni, ki so bili trdno prepričani o uspehu.

Tekom igre pa dolgo ni kazalo, da se bo borba uspešno zaključila za črno-bele. Zlasti je bilo v poteku prvega polčasa marsikaj po tem, da je kazalo na negativen izid tekme. Moštvo je sicer nastopilo, kakor se pravi, »kompletno«, t. j. v moštvo so igrali tudi tisti igralci, ki so jih zadnje borbe bile začasno izločile iz aktivnih vrst. Skoro vsem tem »maroderentem« pa se je poznalo, ali da so dalje časa poživeli ali da svojih bleaur se niso popolnoma preboleli. Od te strani je bilo morda naše moštvo še bolj handicapirano kot gost, ki je privedel s seboj nekatere rezervne moči. Omeniti je tu pred vsem Bertonec I v obrambi, ki je sicer zanesljivo stebler moštva. Roke še vedno ni mogel svobodno gibati in torej ni mogel biti polnovreden partner. Drugi izmed te skupine je bil Slamič, ki je iz tega ali onega vzroka tokrat povsem odpovedal. Boljše sta se vigrata napadalec Bertonec II in Pupo. Glavna vrzel se je moštvo ves čas kazala v sredi. Slamič ne samo da ni utegnil povezati moštvo, bil je enako malo koristen napadu kot obrambi. Precej šibak je bil tudi Zemljak, ki je za svoje krilo vse prepočasno operiral. Boncelj je sicer igral skoro v svoji običajni formi, vendar je bila srednja vrsta razbita in s tem je razpadlo tudi moštvo v poedine enote. V napadu se Makovec nikakor ni mogel uveljaviti kot vodja napada. Kar je tekem prvega polčasa počenjal, se je le malokrat posrečilo. Potem je šel na krilo in se je ostali del napadalne vrste potisnil proti sredi in stvar je za mnogo odstotkov boljše funkcionirala. Od kril je bil gotovo Zemljčič najbolj, celo najboljši od vseh stih. Posredno ali neposredno so padli vsi trije goli z njegove strani. Toda od svoje nekdanje forme je tudi on še precej oddaljen. Zadovoljil je Janežič v desni zvezi; bil je prodorna sila, vedno pred golom v potrebnem trenutku, iz ene takih pozicij se vozijo brez voznih listkov.

Potekla še ena minuta molka. Stičkin je vstal in v vznemirjenosti začel hoditi po sobi gor in dol.

»Mlada žena ne bi bila zamej, je rekel. V letih sem in potrebujem ženo ustrezne starosti... nekako takšno, kakor ste vi... pošteno in resnobno... in tako vaše postave...

»Česa mi vsega ne poveste...« se je krčevito zasmejala ženitovanjska posredovalka in skrila svoj obraz, ki ji je bil živo zardel, v žepnem robcu.

»Kaj bi se dolgo okleval! Vi čisto ustrežate mojemu okusu in ste po svojih lastnostih popolnoma primerna zame. Sem resnoben, trezen mož. Če sem vam všeč, toorej... Brez ovinkov: dovolite, da vam ponudim svojo roko za življenje.«

Ženitovanjska posredovalka se je jokala in smejala vse križem in trknila s Stičkinom, kar je pomenilo, da sprejme ponudbo.

»Tako torej!« je rekel srečni višji sprednik. »Zdaj mi dovolite, da vam obrazložim, kakšnega obnašanja in načina življenja bi si želel od vas. Sem resen, soliden, pošten mož, v vsakem oziru sem plemenitega mišljenja in želim, da tudi moja žena misli resno o življenju, spozna v meni ustvaritelja svoje sreče in me smatra za svoje vse.«

Vsedel se je in začel globoko vzdihivši razlagati svoji nevesti svoje nazore o rodbinskim življenjem in o ženinih dolžnostih.

de noter — in 3:1!

Sodil je g. Podupski sprva z dobrim pregledom, pozneje je delal napake in izgubil živce. Ostrému tempu ni bil dorasel.

Bask : Hašk 3:2 (3:1)

Prvorazredno prvenstvo samo v Mariboru

Senzacija dneva zmagala Celja nad Mariborom — Svoboda je dobila v mrežo 7 golov

Podsavzno prvenstveno tekmovalje se je danes nadaljevalo v Mariboru z dvema tekmama, in sicer sta se srečala Rapid in Svoboda in Celje ter Maribor. Tekma med Rapidom in Svobodo sicer ni bila na sporedu, vendar sta se oba nasprotnika dogovorila, da je bila odigrana pred določenim terminom, da obita tako proste termine za druge tekme. Zmaga Rapida se je gotovo pričakovala, vendar pa je visoki score nekoliko iznenadil. Senzacija pa gotovo pomeni zmaga Celja nad Mariborom.

Tablica se je po vrstnem redu le v toliko izpremenila, da je Celje potisnilo Svobodo na predzadnje mesto. Do prihodnjih tekem bo tabela naslednja:

Zelezničar	12	8	2	2	33:23	18
Ilirija	10	6	2	2	38:12	14
ČSK	10	5	4	1	27:14	14
Rapid	10	6	0	4	30:14	12
Maribor	12	4	1	7	15:32	9
Celje	10	3	2	5	16:19	8
Svoboda	11	2	3	6	12:55	7
ZSK	11	2	0	9	22:33	4

Rapid : Svoboda 7:0 (3:0)

Maribor, 19. maja. Z ozirom na prvenstveno tekmo med Mariborom in Celjem se je srečanje med Rapidom in Svobodo vršilo dopoldne na igrišču v Magdalenskem parku. Obisk ni bil velik, zbralo se je okrog 300 gledalcev, pristavec obeh klubov. Oba nasprotnika sta nastopila v precej spremenjenih postavah in z več rezervami. Rezervisti pa se niso obnesli in tako so bili gledalci pričra precej skromne igre, ki ni bila ne borbena, ne napeta.

Rapid je v polju prevladoval od začetka do konca, dočim se je Svoboda zadovoljila s prodori, ki so bili vedno nevarni, zlasti ker je bil Rapidov vratar zelo slab in nesiguren. Med branilci je bil Barlovič, daleko boljše od svojega partnerja, med krilci pa je bil gonilna sila Seiffert, ki je stalno pošiljal žoge svojemu napadu, poleg tega pa se je tudi defenzivno uspešno udejstvoval. Ta dva igrača sta bila edina, ki sta se trudila. Napad je bil dober le do kazenskega prostora, tu pa se je spušal v hiperkombinacije, da je ostalo nebroj zrelih pozicij nezrealiziranih. Da je pri vsem tem zabil sedem golov, ni toliko njegova zasluga, kakor šibke obrambe Svobode, zlasti vratarja. Svoboda je imela sploh slab dan, igrala je brez elana in požrtvovalnosti. Krilci so bili defenzivno dobri, za podpiranje napada pa so imeli malo zmisla. Napad se je sicer trudil, toda pozna se mu, da mu manjka Tičar.

Sodil je g. Nemeč objektivno in dobro.

Celje : Maribor 3:1 (1:0)

Druga prvenstvena tekma se je odigrala na igrišču v Ljudskem vrtu pred 500 gledalci, a končala se je z veliko senzacijo: Celju se je posrečilo odvzeti Mariboru dve točki. Današnji poraz Maribora po poteku igre ni bil popolnoma upravičen, vendar si je Celje zmagalo pošteno zaslužilo, ker je igralo tako požrtvovalno, kot se redkokdaj vidi katero moštvo.

Celjani so postavili v polje izredno borbeno moštvo, ki je tehnično premoč nad nasprotnika nadomestilo s svežim startom in velikim elanom. Ves čas tekme so sicer igrali v polju podrejeno vlogo t. j. se omejili zlasti v prvem polčasu bolj na obrambo, vendar so mimogrede uprizarjali izlete v nasprotno polovico. Taki prodori so bili vedno uspešni in so dali obrambi Maribora mnogo posla. Najbolj uspešna je bila krilska vrsta in to v obeh smereh. Obramba je sicer na trenutke kazala znake slabosti, a v splošnem je opravila svoj posel dobro. V napadu je imelo Celje najmočnejše orožje v desnem krilu, ki je ustvarjalo lepe situacije. Tudi vodja napada in njegov tovariš na levi strani sta pokazala precej znanja. V splošnem Celjani niso predvajali prvorazrednega nogometa in tudi gledalci niso bili vznemirjeni nad igro.

Lahkoatletski miting Primorja

Propagandni miting je bil tudi izbirni za sestavo ljubljanske reprezentance — Nekaj prav dobrih rezultatov

Sobotni lahkoatletski miting Primorja, ki je istočasno veljal kot izbirni za postavitev reprezentance Ljubljane, ki nastopi proti reprezentanci Beograda v Beogradu 26. t. m., ni izpolnil vseh nad, ki so se polagale vanj. Predvsem je treba omeniti zelo razmeščano in mokro tekašice ter skakalne naprave, ki jih je deževje zadnjih dni močno pokvarilo; neprijeten veter, ki je močno oviral tekmovalce na srednje in dolge proge. Odsotnost Kovačiča, Skoka in Sodnika, na kratke proge, Zorge A. na srednje proge, Stepišnika, Putinje, Dečmana, Slaparja in Orehka v metih, Martinija, Zgurja, Korčeta, Putinje itd v skokih je povzročila, da ni bilo v vseh disciplinah one napetosti, ki smo jo vajeni videti na prireditvah večje vrste. V metu kopja se je celo zgodila majhna nezgoda, da se je v pričetku tekmovalca zlomilo kopje in, ker ni bilo pri roki drugega, smo v tej disciplini ostali brez pravega merila za Bruneta, brez dvoma sedaj najboljšega našega metalca kopja, ki je tudi lani proti Beo-

Gradjanski : Concordia 1:1 (1:0)
Hajduk : Jugoslavija 5:2 (2:2)
BSK : Slavija (0) 3:1 (1:1)

ki se jim je nudila, toda točke so točke in žoga je okrogla.

Maribor ni igral tako slabo, kakor pravi rezultat. Nasprotno, v polju so domačini dominirali in če bi bil napad nekoliko več streljal, bi bil rezultat povsem drugačen. Prilike je bilo dovolj, toda napad je še tako zrele prilike klavrnost zastreljal. V tem pogledu so bili vsi enakovredni. Napad je bil najslabša formacija moštva, pokazal ni nobene smiselne akcije in igral tja v en dan, ne da bi se gledalo, kam gre žoga. Tako se je mnogokrat zgodilo, da so streljali iz bližine 3 do 5 m v out. Krilci so bili tudi pri Mariboru zelo dobri, toda vse njihovo prizadevanje je bilo brezuspešno, ker se je vsaka žoga z matematično natančnostjo vrnila v njihovo območje. To zlasti v drugem polčasu. Obramba je mnogo grešila in je bila tudi nesigurna.

Igra sama je bila precej živahna, toda pravi ljubitelji nogometa niso prišli na svoj račun. Poleg tega sta se obe moštvi privoščili razne neprijetnosti — bila je pač ogorčena borba za točke.

Sodil je objektivno in dobro g. Ramovš iz Ljubljane.

V predtekmi so juniorji iz Maribora, porazili juniorje Celja s 4:1, v Ptujju je pa rezervna Zelezničarjev zmagala nad Ptujem s 3:1.

Drugorazredno prvenstvo v Ljubljani

Drugorazredno prvenstvo v Ljubljani Mars : Korotan 3:1 (3:0).
Jadran : Slovan 3:1 (0:0).
Sloga : Svoboda 2:0 (2:0).
Grafika : Mladika 5:0.
Reka : Slavija 7:0.

Olimp : Jugoslavija 3:2 (1:2)

Celje, 19. maja. Danes popoldne je bila na Glaziji pred 300 gledalci odigrana med Olimpom in Jugoslavijo zaključena drugorazredna tekma za prvenstvo celjskega nogometnega okrožja. Olimp je zaslužen zmagal in dosegel 10 točk, toliko kakor Atletiki. Zaradi boljše razlike zolov pa so Atletiki postali okrožni prvaki.

Tekma je bila živahna in napeta, na obeh straneh pa se je igralo preostro. Olimp je bil tehnično in kombinatorno nekoliko boljše. Jugoslavija je zlasti v prvem polčasu igrala smotreno in požrtvovalno ter je že vodila 2:1. Po odmoru je Olimp igral zelo učinkovito. V 17. minuti prvega polčasa s'a treščila desna vrsta Olimpa Grega Trdkovič in levi krilec Jugoslavije Nikolič s tako silo drug v drugega, da si je Trdkovič zlomil desno nogo in so ga morali prepeljati v bolnico. Olimp je igral ves čas nato samo z 10 igralci. Goli so padli v 25. min. prvega in 19. min. drugega polčasa za Olimp, za Jugoslavijo pa v 20. in 23. min. prvega polčasa.

Sodil je g. Veble točno in objektivno.

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: Primorje jun. : Hermes rez. 1:1. Primorje rez. : Bratstvo (Jesenice) 3:0 (1:0).
Dunaj: V soboto: Libertas : Austria 4:2 (2:1). V nedeljo: Hakoah : Wac 2:1 (1:1). Rapid : Vienna 1:1 (1:0). FAC : FC Wien 1:1 (1:0). Wacker : Favoritner FC 2:2 (2:1). Admira : Sportklub 4:1 (3:0).
Praga: Klavno : Bohemians 3:1. Slavija : Zidenice 3:1. Prostejove : Plzen 3:2. Viktorija Plzen : Kolín 3:1. DFC : Teplitzer FC 2:0.
Pariz: Francija : Madžarska 2:0.
Rim: Milano : Juventus 3:0. Ambrosiana : Sanpierdarena 0:0. Firenze : Bologna 1:0. Brescia : Triestina 2:1. Napoli : Livorno 1:1. Pro Vercelli : Alessandria 1:0. Torino : Lazio 2:1. Roma : Palermo 5:1.
Amsterdam: Anglija: Nizozemska 1:0 (0:0).

je bilo precej boljše z izjemo skoka v višino, kjer je od močnejših nastopil samo Slanina. Bil je nekoliko slabši kakor na zadnji prireditvi, toda to gre v veliki večini na rovaš mehkeemu odskočišču. Mnogo bolj so nas zadovoljile discipline troskok in skok v daljavo. Stirje atleti čez 6 m v skoku v daljavo, od tega trije 6.30 in nad to marko potrjujejo, da smo našli dober kader skakačev.

Vodstvo, ki bo na temelju doseženih rezultatov določilo moštvo Ljubljane, se ne nahaja ravno pred najlažjo nalogo. Brez dvoma bo našleto na znatne ovire. Prepričani pa smo, da jih bo pravočasno odstranilo in da bomo v nedeljo v borbi proti Beogradu mogli na startu pozdraviti najboljšie, kar danes naša lahka atletika premore.

V naslednjem doseženi rezultati:
100 m seniorji: 1. Cerar Drago (Pr.) 11.1, 2. Zgur Mirko (Pr.) 11.7, 3. Urbančič (Pr.) 11.8, 4. Šušteršič (Pr.) za dlan, 5. Pribyl (Pr.) za prsa, 6. Stok (Pr.) za prsa.

100 m juniorji: C: 1. Malnarčič Jože (Pr.) 12.3, 2. Malahovsky (Pr.) 13, 3. Baloh (Pr.) 13.2.

Met krogle: 1. Jeglič (L.) 12.58 m, 2. Serše (Pr.) 11.52 m.

Met krogle juniorji C: 1. Pribošek (L.) 12.25 m, 2. Baloh (Pr.) 11.42 m, 3. Skaza (Pr.) 11.36 m.

Tek 400 m: 1. Gaberšek (Pr.) 54.9. Brez konkurence, ker sta Weibl in Skušek izstopila po 200 m.

Skok v daljavo z zaletom sen.: 1. Slapar Boleslav (Pr.) 6.32, 2. Požar (Pr.) 6.30, 3. Šušteršič (Pr.) 6.07, 4. Stok (Pr.) 5.85.

Skok v daljavo jun. C: 1. Malnarčič (Pr.) 6.30, 2. Baloh (Pr.) 5.47, 3. Malahovsky (Pr.) 5.09.

Tek 5000 m: 1. Bručan (L.) 16:20 in ena petina, 2. Starman I. (Sloga) 16.44, 3. Srakar I. (Pr.) 16:48 in štiri petine, 4. Meršek (Pr.) 17:12 in štiri petine.

Skok v višino z zalet. sen.: 1. Slanina (Pr.) 1.65, 2. Stegu (L.) 1.60, 3. Beranek (Korotan) 1.50.

Skok v višino z zaletom jun. C: 1. Pribošek (L.) 1.55, 2. Baloh (Pr.) 1.50.

Tek 800 m: 1. Gaberšek (Pr.) 2:05.4, 2. Czurda (Pr.) 2:08.2, 3. Skušek (Pr.) 2:13.2. Gaberšek sigurno zmagal v ležernem tempu, Czurda mnogo slabši kakor običajno.

Met disk: 1. Serše (Pr.) 36.01, 2. Jeglič (L.) 35.37, 3. Banko (L.) 33.98.

Troskok jun. C: 1. Pribošek (L.) 11.50, 2. Baloh (Pr.) 11.18.

Troskok sen.: 1. Pempar (Pr.) 13.77, 2. Slapar Boleslav (Pr.) 12.65. Pempar je v prvem svojem nastopu pokazal, da je znanka 14 m letos za njega ne samo dosegljiva, temveč da ima vse pogoje, da jo bo znatno prekorajčil. Slapar je pokazal velik talent za skoke.

Tek 1500 m sen.: 1. Goršek (Pr.) 4:25, 2. Lombar, 3. Arčon (oba Sloga).

Tek 1500 m sen.: 1. Goršek (Pr.) 4:24, 2. Srakar F. (Pr.) 4:28.5, 3. Pogačnik (Pr.) 4:31, 4. Osterman (L.) 4:43, 5. Ogrin M. (Pr.) isti rezultat. Krevs, ki se je vrnil v Primorje, je startal samo izbirno in zmagal v času 4:23.6. Izredno lepa borba, v kateri je začetkoma na čelu Pogačnik, toda takoj ga zamenja Krevs; po 800 m ga zamenja Goršek, ki vodi do 300 m pred ciljem. Tukaj se razvije krasna borba med Gorškom in Krevsom, v kateri se izkaže Krevs kot močnejši. Krasno se je držal vodilnih dveh Srakar, ki je odpadel šele zadnjih 200 m.

Lahkoatletski nastop srednješolcev

Včeraj dopoldne so se vršila na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola lahkoatletska izbirna tekmovalca za sestavo srednješolske reprezentance. Ker je dopoldne deževalo, je bil tudi teren precej razmočen. Deževno vreme je tudi povzročilo, da poset na mitingu ni bil ravno najboljši.

Doseženi so bili naslednji rezultati:
Tek 100 m: 1. in 2. Erbar (III. r. g.) in Jeločnik (kl. g.) 12, 3. Kosec (III. r. g.) 12.2.

Met krogle: 1. Kajfež (III. r. g.) 13.10, 2. Pogelšek (II. r. g.) 12.86, 3. Koser (III. r. g.) 12.07.

Tek 200 m: 1. Bajda (III. r. g.) 25.7, 2. Čuk (III. r. g.) 26, 3. Jeločnik (kl. g.) 26.

Skok v daljavo: 1. Erbar (III. r. g.) 5.79, 2. Malič (II. r. g.) 5.36, 3. Simič (III. r. g.) 5.36.

Tek 1500 m: 1. Djinovsky (II. r. g.) 4:55.3, 2. Poljšak (I. r. g.) 4:56, 3. Kogovšek (III. r. g.) 4:59.8.

Met kopja: 1. Cerar (I. r. g.) 45.40, 2. Pogelšek (II. r. g.) 37.50, 3. Kosec (III. r. g.) 37.

Met diska: 1. Kajfež (III. r. g.) 39.52, 2. Kosec (III. r. g.) 35.20, 3. Pogelšek (II. r. g.) 32.44.

Skok v višino se zaradi razmočenega terena ni vršil.

V rokometu je zmagala zagrebška reprezentanca nad ljubljansko s 7:5.

Met krogle: 1. Kajfež (III. r. g.) 13.10, 2. Pogelšek (II. r. g.) 12.86, 3. Koser (III. r. g.) 12.07.

Tek 200 m: 1. Bajda (III. r. g.) 25.7, 2. Čuk (III. r. g.) 26, 3. Jeločnik (kl. g.) 26.

Skok v daljavo: 1. Erbar (III. r. g.) 5.79, 2. Malič (II. r. g.) 5.36, 3. Simič (III. r. g.) 5.36.

Tek 1500 m: 1. Djinovsky (II. r. g.) 4:55.3, 2. Poljšak (I. r. g.) 4:56, 3. Kogovšek (III. r. g.) 4:59.8.

Met kopja: 1. Cerar (I. r. g.) 45.40, 2. Pogelšek (II. r. g.) 37.50, 3. Kosec (III. r. g.) 37.

Met diska: 1. Kajfež (III. r. g.) 39.52, 2. Kosec (III. r. g.) 35.20, 3. Pogelšek (II. r. g.) 32.44.

Skok v višino se zaradi razmočenega terena ni vršil.

V rokometu je zmagala zagrebška reprezentanca nad ljubljansko s 7:5.

Davisov pokal

Praga, 19. maja. b. V tekmovalstvu za Davisov pokal med Češkoslovaško in Jugoslavijo sta se vršili danes zadnji dve single igri, ki so ju dobili Češkoslovaški. Menzel je zmagal nad Pallado 6:0, 6:1, 6:1, Caska pa nad Punčecem 6:4, 6:1, 4:6, 6:0.

Končno stanje je torej 4:1 za Češkoslovaško.

Meksiko, 19. maja. AA. V finalni tekmi ameriške cone za Davisov pokal so zmagale Zedinjene države nad Meksiko.

GOLF

Londončan in Skot sta igrala golf. Po prvi luknji je vprašal Londončan: Koliko udarcev je bilo?

— Osem, je odgovoril Skot.

— Jaz samo sedem, je zaključil Londončan, in je torej dobitena.

Monstre-proces pred posebnim tribunalom

Doslej je bilo obsojenih 70 ljudi iz tržaške, goriške in videmske pokrajine skupno na 472 in pol leta ječe

Lani meseca junija je bilo v raznih krajih Julijske Krajine in videmske pokrajine aretiranih okrog 200 ljudi, ki jih je fašistična OVRA osumila, da so zlasti med delavstvom ustanovili neko protirežijsko organizacijo in v to svrhu prirejali tajne sestanke, delili prepovedane letake in brošure. Skoraj vse so po nekaj tednih prepeleli v Rim in jih izročili posebnemu sodišču za zaščito države. Preiskava je trajala celih 10 mesecev. Te dni se je pričel proti njim velik proces, ki so ga na namenoma razdelili na več delov, da ne bi vzbudili prevelike pozornosti. Ugotoviti je treba, da so bili vsi obtoženi po §§ 110, 270-2 in 272 italijanskega kz, da so delovali skupno ob istem času in na istem ozemlju.

17 Slovencev obsojenih na 103 in pol leta ječe
Od 6. do 16. maja se je vršilo proti 70 ob-

tožencem že pet takih delnih procesov. Skupno so bili obsojeni na 472 in pol leta težke ječe. Najmilejša obsodba se je glasila na 2, najstrožja na 20 let. Med obsojenimi je tudi 17 Slovencev, ki so bili obsojeni skupno na 103 in pol leta. Na proces 6. t. m. so bili obsojeni Angel Komar na 16 let, Srečko Golja na 6, Ivan Grubiša na 6, Ivan Malič na 5 in Josip Mohorič na 4 leta, 8. maja Filip Belič na 6, Josip Burger na 5, Josip Čotič na 5, Karel Krajnc na 4 leta, 10. maja Ivan Pertot na 8 let, 14. maja Josip Gruđen na 7, Angel Furlan na 7, Viljem Peterič na 6, Bojan Bogatec na 6 in Albin Pertot na 5 let ter končno 16. maja Albert Pahor na 5, njegov brat Marij Pahor pa 2 leti in 6 mesecev težke ječe.

Vse kaže, da veliki proces še vedno ni zaključen, ker čaka v zaporih še mnogo ljudi, da pridejo pred sodnike.

Zavržen priziv kano-nika Valentinciča

Rimsko kasacijsko sodišče je v četrtek 15. maja zavrnilo priziv goriškega kanonika Ignacija Valentinciča, ki je bil pred leti obsojen na 10 mesecev in 6 dni zapore. O procesu pred goriškim sodiščem smo tedaj obširno poročali. Po obtožnici si je g. kanonik v oktobru l. 1928. ter leto dni pozneje neupravičeno prilastil dragocena duhovniška oblačila in srebrni kip Matere božje z detotom ter jih prodal beneškemu stari-narju Jakobu Zenniju za 38.000 lir. Zenni jih je skušal vtihotapiti v Svico, ker je iz-voz starih dragocenosti iz Italije prepove-dan. Oblasti so mu prišle na sled in tako je prišla vsa stvar pred sodišče. Poleg g. kanonika Valentinciča je bil obsojen tudi Zenni na 22.000 lir denarne in še neke druge kazni. Oba sta proti sodbi v prvi in-stanci vložila priziv na tržaško apelacijsko in končno na kasacijsko sodišče v Rimu. Zanimivo je, da je rimsko sodišče ugodilo Benečanu, tako da mu ne bo treba plačati omenjene denarne kazni. Zastopnika kanonika Valentinciča pa nista uspela s svojim zagovorom, dasi sta dokazala na podlagi strokovno vodenih poslovnih knjig, da je obtoženc ves denar, ki ga je izkupil za oblačila in Marijin kip, porabil za obnovno po vojni hudo razdejane goriške stolnice in da je mnogo založil celo iz svojih lastnih prihrankov. Dokazala sta tudi, da je užival pri svojih cerkvenih predstojnikih popolno zaupanje, tako da je smel na lastno odgovornost odtujiti omenjene predmete, ki so bili cerkvena last.

Goriški tramvajski promet ukinjen

Gorica, pričetkom maja. Ze vsa poslednja leta je imelo goriško mestno podjetje s tramvajem velike finančne težave. Promet je zmerom bolj upadal, na drugi strani pa si tudi niso nič kaj prizadevali, da bi obnovili vozni park, popesili voznijo in razširili omrežje prog na nove mestne okraje. Spričo takih razmer, je bilo vsakomur jasno, da bo goriškemu tramvaju prej ali slej odklenalo. Dejansko se je mestno podjetje že dolgo pripravljalo na ta korak, ko pa se je bilanca o lan-skem prometu spet zaključila z znatnim primanjkljajem, je padla odločitev.

Nastalo je tedaj vprašanje, kako nadomestiti tramvajске vozove z drugimi modernejšimi in cenejšimi prometnimi sredstvi. Ljudje so se zelo zavzemali za brez-motornе avtobuse, ki bi črpali gonilno silo iz akumulatorjev. Menili so, da bi promet s takimi vozili ne povzročal toliko ropota, kakor so ga stari tramvajski vozovi ali kakor bi ga običajni avtobusi. Kljub temu in celo proti tozadevnim zakonskim določilom pa se je mestno podjetje odločilo za običajni avtobusni promet, za katerega se je zlasti potegovalo tudi znano avtobusno podjetje Ribi & Comp. Mestni svet je temu podjetju zares podelil koncesijo za vzdrževanje vsega mestnega potniškega prometa. S 1. majem t. l. je bil končno tramvajski promet definitivno ukinjen. Podjetje je Ribi prevažal sedaj ljudi na sedmih progah, na katerih pa avtobusi ne vozijo vsakih pet minut kakor tramvaj, marveč vsakih 30 minut ali celo vsako uro.

Drobne vesti iz Goriške

Goriško sodišče je obsodilo zaradi bega čez mejo Franja Pičulina iz Čepovana na 4 mesece zapore in 3000 lir denarne kazni, 25-letnega Stefana Bertocha iz Dola pri Čepovanu pa na 6 mesecev ječe in 400 lir denarne kazni. Oba sta bila sojena v kontumaciji.

Tudi iz Slovenske Benečije bežijo. Pred sodiščem v Tarčentu se je te dni vršil proces proti 20 letnemu Francetu Lovu, ker je zbežal čez mejo v Avstrijo. Njegovi starši so sicer že pred leti odšli v Francijo s trebutom za kruhom in se tam tudi za stalno naselili, ostali pa so pristojni v neko občino in tarčentski okolici. Tudi sin France se je zaradi nezaposlenosti preko Nemčije, kjer je nekaj časa delal, vrnil v domovino. Ko pa se je prepričal, da tudi v Italiji ne bo našel zasluzka, se je brez potnega lista odpravil čez mejo v Avstrijo. Zaradi tega ga je sodišče obsodilo na tri mesece zapore in 200 lir denarne kazni.

Fašistična disciplina peša. V poslednjem času ima disciplinska komisija fašistične zveze za goriško pokrajino zmerom več posla. Zlasti prihaja iz podeželskih krajev mnogo prijav proti mladim fašistom, med katerimi je še največ Slovencev, ki so bili pristilno vpisani v njihovo organizacijo. Prijave se v splošnem glasijo, da poedinčni člani ne izpolnjujejo dane pri-sege, da zanemarjajo svoje dolžnosti, da se ne udeležujejo sestankov, vaj in parad itd. Po poslednjem uradnem poročilu je bilo iz organizacije trajno izključenih 13, začasno pa 24 mladih fašistov večinoma iz Tolmna, Mirna, Ajdovščine, Sv. Križa pri Ajdovščini, Komna, Idrije in drugod.

FILATELIJA

žalne znamke

Te dni smo čitali v časopisih, da dobi ob smrti maršala Piłsudskega tudi Poljska svoje žalne znamke. Ne glede na druge predhodnice (na primer Lenin) je z njimi prednjačila Nemčija s Hindenburgovo plaketo, ki jo je pri nekaterih vrednotah opremila z žalnim robom. Sledila je Jugoslavija, ki je črni rob pritisnila na prav vse frankovne vrednote (14) z likom kralja Aleksandra. Podrobnosti poljskih žalnih znamk pa še niso znane, ve se le toliko, da ne izidejo vse tekoče vrednote kot žalne.

Naše znamke zbuja pri filatelistih specijalistih od dne do dne večje zanimanje, in to upravičeno, ker ne gre za narejenosti, marveč za izdelke, ki so utemeljeni v naravnem, tehničnem ustroju pretiskavanja znamk s črnim robom.

Tako smo dobili pri nas kar tri različne vrste žalnih znamk, ki jih hočemo v naslednjem imenovati kot prva, druga in tretja naklada.

Prva naklada (vseh 14 vrednot) je nastala na ta način, da so se tiskale sicer po starem vzorcu, pa povsem nove znamke, tako da se je tiskal najprej žalni rob (z eno ploščo ali matrico), potem pa se je v ta rob natiskala znamka sama. Spoznava to naklado na tem, da so barve nasproti redni izdaji (velja to posebno za znamki po 10 in 15 Din) v niansi dokaj drugačne, da je tisk manj skrben in izrazit in da se črni rob in rob znamke krijeta. Žalna znamka zračne pošte po 3 Din je izšla samo v tej (prvi nakladi), ima pa to posebnost, da je 12½ linijsko zobčana, medtem ko so vse druge znamke (žalne in nežalne) od tekoče izdaje česljasto zobčane 12½.

Druga naklada (vse vrednote razen one po 1,75 Din) je posebno zanimiva. V prvem depozu so bile velike množine znamk tekoče izdaje že zobčane in gumirane in je poštna uprava sklenila, da opremi te ostanke zalog, katerih sicer ne bi bilo mogoče uporabiti, s črnim robom. Gumirane znamke se kakor znano tako posamične kakor posebno v polah rade krijejo in niso zato za pretiske, odnosno tiskarske manipulacije prav nič prikladne. Treba je bilo za te pole pripraviti posebno tiskarsko proceduro, ki se je dosegla s tem, da sta se napravili dve matrici (plošči) za tiskanje črnega roba. Petdesetprvo (51) in stoto (100) znamko v poli so pritrtili s sponko (Klemmfeder) na podlogo, potem pa s prvo ploščo najprej pritisnili s črnim robom vse prve znamke leve in zadnje spodnje vrste v poli, pri čemer 51. in 100. znamka zaradi sponke nista mogli dobiti popolnega črnega okvira na vse štiri strani. Ostanek pole, njen večji del (81 znamk), pa so potem pritisnili z drugo posebno ploščo. Zaradi

te tiskarsko tehnične nujnosti je nastalo kar enajst tipov, in sicer 64 znamk z enkratnim robom, 7 znamk z dvojnimi črnimi robom na levi strani, 8 takih znamk z dvojnimi robom na desni strani, 7 znamk spodaj in 8 znamk zgoraj z dvojnimi robom, potem 4 tipe z znaki končnic prve plošče in pa še dva posebna tipa, to je 51. in 100. znamka. Ti znamki sta posebno zanimivi, dasi 100. prav za prav ne poznamo. Tiskarna je namreč iz pol odstranila 51. in 100. znamko in ju nadomestila (mehanično) s pravilno na vseh štirih straneh črno obrobljeno znamko iz drugih pol. 51. znamka je pa vendar v velikem številu pol ostala na svojem mestu in tako spoznamo to znamko kot veliko rariteto na tem, da levi rob te znamke (radi sponke) sploh nima žalnega roba. Poleg teh rednih tipov imamo pa radi ugotovljenih dvotiskov in preobrnjenega tiska črnega roba še dolgo vrsto izrednih tipov. Naklade žalnih znamk so v Ljubljani že skoro pošle in si interesi zato ne bodo mogli brez posebnega stroška in truda pribaviti vseh enajst, odnosno deset tipov, ki bi bili sicer v primerljivih blokih najnižje vrednote po 25 par z lahkoto in za majhen denar pribavljive.

Razen navedenih posebnosti označuje to drugo naklado okolnost, da se črni rob in rob znamke vedno ne krijeta, zaradi česar najdemo pogosto bele posledke na vseh štirih krajih znamke. Razume se, da so nianse barv te naklade in tudi tisk točno taki kakor pri znamkah brez črnega roba. V tretji nakladi so izšle samo znamke po 0,50, 0,75 in 1,50 Din. Od teh vrednot je imela poštna uprava precejšnje količine napol izgotovljenih, nezobčanih in negumiranih pol, katere je bilo mogoče pritisniti s črnim robom s tisto ploščo, ki je služila za priredbo prve naklade. Tretja naklada se na zunaj razločuje od prve po barvi, jasnem preciznem tisku v izdelavi, tehnično pa s tem, da je pri prvi nakladi bil tiskan najprej črni rob in potem znamka, pri tretji pa črni rob tiskan na že obstoječo znamko.

Naše žalne znamke nam prikazujejo še druge zanimivosti razen tu opisanih, o tem pa prihodnjico. M. G.

V podeželskih trafikah so gotovo še cele pole žalnih znamk nižjih vrednot (25, 50, 75 par), na kar opozarjamo zainteresirane. Morda se najde tudi ominozna stota znamka druge naklade.

Slovensko filatelistično društvo v Ljubljani prosi, da se posebnosti žalnih izdaj, ki bi jih kdo po naključju zasledil, sporoči njegovemu tajništvu: Tyrševa cesta 15-I. Tu se tudi dobe proti plačilu poštne in 5 Din shematični obrabci pod druge naklade, brez katerih se laik težavno orientira glede vseh tipov.

TEDEN DNI FILMA

Konstantinova in Ulirichova

Liebe dumme Mama (Draga neumna mamica). Tako se imenuje nov film, ki se nam v kratkem objublja v Ljubljani. Naslovno vlogo igra Leopoldina Konstantinova. Kritiki pravijo, da prav zaradi Konstantinove film nima dobrega naslova, ker je ta igralka očarljiva modra mamica. Konstantinova je šarmantna, a ne spada med lutke, ki so danes še vse preveč upoštevane pri filmu; je to resničen talent, ki se zna v svojo vlogo vživeti, kakor je treba. Prav v omenjenem filmu, ki so mu pri nas, to se pravi v Zagrebu, dali malo neroden naslov »Mamica, dete mojce«, se je pokazala Konstantinova, kako visoko je nad svojimi tovarišicami. Občinstvo je vsak dan bolj kritično in zahteva od filmskih igralcev in igralk čedalje več resnične umetnosti in resničnega znanja. Zvezde lutkam zmerom bolj zahajajo.

Hčerko Konstantinove igra Luiza Ulirichova, ki se je počasi zelo uveljavila kot dobra igralka. Njena igra je prrsrčna, kar smo imeli v Ljubljani že večkrat priliko ugotoviti. Poleg Konstantinove in Ulirichove se druge osebe v filmu manj uveljavljajo.

Hermann Thimig je prav dobro pogodil ton brezskrbnega mladega ljubimca, Gustav Waldau zbuja pozornost v svoji sicer manjši vlogi, a Theo Lingen skrbi za to, da pride na svoj račun tudi občinstvo, ki se rado smeji.

Po snovi je film prrsrčna komedija, je povsod dosegla lepe uspehe, saj dobrega vselega blaga manjka na filmskem trgu.

Ljubezen je treba razumeti

Morda bi bil naslov »Dekle, ki postavi vse na glavo« bolj umesten kakor ta nekoliko po modrovanju duhteči naslov. Lepa, temperamentna Madžarka Roza Barsonyjeva je jedro te komedije, v kateri se komične situacije čedalje vselej zapletajo in se naposled mirojubno razpletajo v srečen konec.

Poleg Barsonyjeve ima veliko vlogo — poseben radijski aparat. Iznajditelj aparata izgubi zaradi temperamentne Madžarke svojo nevesto in bi zaradi nevarnih spletk skoro doživel veliko blamažo. Pa reši Roza (v filmu imenovana Margita Radayjeva) njegovo čast, poveča njegov uspeh in ga napravi spet za srečnega ženina. Georg Alexander podaja vlogo inženjerja iznajditelja zelo simpatično, Max Gülstorff odlično igra podjetnega šefa Margite, Wolf Albach-Retty kot mlad lo-milec src in Hilda Hildebrandova kot maščevalna nevesta sta prav dobra. Režija Hansa Steinhoffa je navla vse strune napetosti in humorja, da je filmu uspeh povsod zagotovljen.

Filmski drobiž

Stevenson dvakrat filman. Še ni dolgo, ko so Nemci prenesli na filmski trak Stevensonov roman »Ljubezen, smrt in vrag«. Prav tako je podlaga ameriškem filmu »Otok z zakladoma« Stevensonov roman, poln roparske romantike in pustolovščin. Režiral je »Otok z zakladoma« Victor Fleming.

Käthe von Nagy bo igrala v Mondialovem filmu »Pompador«. — Režiser je Schmidt-Gentner. Za drugi Mondialov film, »Vražji dečko«, so angažirani med drugimi Gustav Fröhlich, Lida Baarova, Georg

Alexander, Lizzi Holzschuhova in Adela Sandrockova.

Budimpeštanski atele Hunnia je izdelal film »Štirje in pol mušketirja«. Režijo je vodil Ladislaus Kardos. V glavnih vlogah nastopajo Felix Bressart, Otto Wallburg, Szöke Szakall, Ernst Verebes in Annemarie Sörensenova.

»Cloveštvo, kam?« se imenuje angleški utopiistični film, ki ga izdeluje londonski Wortow-Hall-Studio. Film, ki ima malo dialogov, bo narejen v angleški, nemški, francoski, italijanski in španski verziji. Najčinkovitejši prizor v njem bo plinski napad iz zraka na London.

Film z. K. D.

v Elitnem kinu Matic

Samo še danes ob pol 3. uri popolne kolosalna ruska drama

TIHI DON

V glavni vlogi slavna Cezarskaja

Vstopnina 3,50, 4,50, 5,50, 6,50 Din

Iz akvaristove torbe

O lovljenju žive hrane in o postrancih

Ribiškološki vestnik prinaša v štev. 3.—4. med ostalim poročilo, da je bil predlog glede letošnje jesenske razstave rib na vselejmu odklonjen, baje pa namerava neka zasebna skupina razstaviti ribe, kar bo gotovo godilo ljubiteljem vodožitja. Upajmo, da se ob priliki te razstave ne bodo dobili ljudje kakor v Zagrebu na letošnji pomladni razstavi, ki so prezerali vodo dovajajočev. Taka sirovost priča o pomanjkanju vsake kulture. Na srečo moramo priznati, da so taki pojavi zmerom bolj redki, da rase zanimanje za prirodoslovne vede zmerom bolj in da se veča število ljubiteljev prirode, ki vpliva s svojimi krasotami blagodejno na človeško srce. Zlasti plemeniti sport akvaristovstva si je v zadnjih časih utri pot po deželi in zavzel tudi mladino.

Prav zabavno je poslušati mlajše akva-

riste, ko pripovedujejo o svojih izkušnjah. Marsikaj se jim pripeti, marsikaj jim spodleti. Mnogi ne pridejo v roke ljudem, ki bi jih temeljito poučili, ker navadno sami mnogo ne vedo. Tako je na primer neki akvarist čisto resno razlagal začetniku zanimiv lov na nitkarje (tubifeks). »Nitkarje«, je rekel, se lovijo z roko; če se pa zarijejo v blato, greš v blato z roko, in kjer čutiš, da je blato mastno, blato zagradiš in izvlečeš.« Kdor ve, da bivajo tubifeksi najrajši v kanalih s fekalijami, v lužah, kamor se izliva gnojnica, si bo gotovo premislil, kopati svoje roke v takih vodících in brskati s prsti v blatu, napojenem s sumljivimi tekočinami. Ko lovimo nitkarje, vzamemo s seboj majhno lopato. Oprezno se približamo jarku, ker izginejo črvi pri vsakem manjšem tresljaju v blato. Z lopatico sunemo pod nitkarje in jih denemo z blatom vred v kanglo. Doma denemo nekaj prinese-nega blata na plitko posodo (krožnik iz pločevine) in ga zalijemo, če je presušeno, z vodo, da se omeča. Posodo postavimo na ne prevroč šteditnik, a nitkarji, umikajoč se toploti, se zberejo zgoraj in sestavijo ke-pice, ki jih poberejo z žličico ali pa z zob-trebcecm. Kepice denemo v etaminasto mrežico in jih pod curkom operemo ter jih zvrnemo na krožnik, tako da gleda ena tretjina kepice združenih nitkarjev iz vode. Če bi svo kepicu pokrili z vodo, bi zmanj-kalo nitkarjem kisika in bi poginili.

Zanimivo je tudi, kako je akvarist počeval začetnika o prehrani vodnih bolh. Priporočal mu je namreč wawil za bolhe (kar je hrana za ribe). Wawil je predrag za bolhe, ki se hranijo v glavnem z algami in močelkami. Bolhe in samooke je hraniti z največ tremi do štirimi žličicami vode, v kateri se opere meso. To je najboljša hrana za bolhe in ostale račice. Če bi vili več žličic, bi začela voda smrdeti, bolhe bi pa poginile. Dalje mu je svetoval, naj ne nosi bolh v kangiici, temveč naj jih vsuje na mokro cunjco. Storišči tako je začet-niku udaril smrad v nos, kajti za časa prenosa v vročino so se vse bolhe zadušile.

Poleg omenjene žive hrane imamo še druge za hrano prav primerne živalce. Kdor goji 6 do 8 cm dolge roparice (ščuka, postvi, naše in tuje ostrize) in ki je tenko-čuten dovolj, da jim ne nudi majhnih ribic, si pomaga ali z majhnimi deževniki, bolhami, nitkarji in s — postrancami. Če pogledamo v skupino členonožcev (Arthropoda), jih najdemo na četrtem mestu med raki (Crustacea), spadajo pa v red obro-karjev. Postranec (Gammarus pulex — rak-bolha) najdemo na tisoče v čistih tekočih barskih jarkih, a tudi v studencih. Živalca je raku podobna, samo škarij nima, a tudi koša ne, temveč se vrste obročki, ki tvorijo skromne oklepčke od glave do zadka. Mnogo nožic ima, spredaj pa daljše tipalke. Največje so 12 do 15 mm dolge. Kakor že ime pove, plava in leze živalca po strani, pri čemer se poganja z zadnjimi nožicami naprej. Če vidi živalca v akvariju večje ribe, se skriva, zaradi tega je treba čisto podrgati z letvico med rastline. Pod milim nebom, kjer vidimo otko bobovnika, nam je treba mrežo postaviti pod bobovnik in malo stresti, pa dobimo zmerom mnogo po-stranic v mrežo. Med najmanjši ribji zarod-jih ne kaže spuščati, ker se ga lotijo. Ena sama živalca utegne povzročiti mnogo škode.

Objave

† Dr. Stanko Tavčar, Predsedstvo SK Ilirije poziva članstvo, da spremi velezaslužnega preminulega sportnega tovariša na njegovi zadnji poti danes ob 16. iz državne bolnice.

SK Ilirija (nogometna sekcija). I. meštvo se opozarja na današnjo objavo v »Evropi«. Trening i. skupine bo ta teden danes, v sredo in v pelek ob 17. Drevi ob 20.30 redna seja načelstva v hotelu Strudel.

Ljudska univerza v Ljubljani. Drevi ob 20. bo predaval g. Dr. Jiri Horák, univerzitetni profesor iz Prage, o vplivu srbske narodne pesni na slovansko literaturo.

Narodnanje bo na državnih trgovskih akademiji na Bleiweisovi cesti. Vstop prost. Jugoslovnsko učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Drevi ob 20. bo predaval g. Dr. Jiri Horák, univerzitetni profesor iz Prage, o vplivu srbske narodne pesni na slovansko literaturo.

Narodnanje bo na državnih trgovskih akademiji na Bleiweisovi cesti. Vstop prost. Jugoslovnsko učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Drevi ob 20. bo predaval g. Dr. Jiri Horák, univerzitetni profesor iz Prage, o vplivu srbske narodne pesni na slovansko literaturo.

Poziv Kola jugoslovenskih sester. V torek dopoldne ob pol 11. prispe v Ljubljano bolgarski mešani zbor iz Ruse. Da bo sprejem dragih nam gostov čim veličastnejši, poziva Kolo jugoslovenskih sester vse lastnice narodnih noš, da se v njih udeležijo sprejema. Enako prosimo, da bi bile tudi zvečer pri koncertu naše žene in dekleta v narodnih nošah. Upamo, da bo tudi to pot ljubljansko narodno ženstvo pokazalo vso svojo gostoljubnost nasproti sestram in bratom iz Bolgarije. Pokažimo, da so nam dobro došli v beli Ljubljani!

Triumph najpopolnejši štedilnik

Purizem na Turškem

Turškemu parlamentu so predložili zakonski načrt za obvezno uvedbo nove, prečiščene turščine, kakor jo je določil kemalistični odbor za očiščenje jezika. Ta jezik se v 75 odst. razlikuje od turščine, kakršno danes govore in znaten del prebivalstva ga sploh ne razume.

Društvo zobozdravnikov za dravsko banovino naznanja prežalostno vest, da je umrl njegov dolgoletni član in bivši podpredsednik, gospod

Dr. STANE TAVČAR

zobozdravnik

Zemske ostanke predragega tovariša spremimo k večnemu počitku v ponedeljek dne 20. maja ob 16. izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice